

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü
Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü

AYÇİÇEĞİ DURUM TAHMİN RAPORU 2025

Araştırma Yayınları
2025

TEPGE Yayın No: 416

<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>

TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TARIMSAL EKONOMİ VE POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ
TRGM/TEPGE

Durum ve Tahmin
AYÇİÇEĞİ
2025

Hazırlayan
Peruze BOZER

Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü Müdürlüğü
peruze.pinar@tarimorman.gov.tr

Çalışma kapsamında sunulan görüşler tamamıyla yazarlara aittir ve Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ya da çalışanlarının görüşlerini temsil etmez.

Çalışmada yer alan veri ve istatistikler yayınlayıcı kurumların kaynaklarından alınmış ve araştırma amaçlı olarak kullanılmıştır. Veriler çalışmanın hazırlandığı dönemde yayınlanmış olan en güncel verilerdir ve dönemsel olarak yayınlayıcı kurumun güncellemelerinden dolayı farklılık gösterebilir.

TEPGE YAYIN NO: 416

ISBN: 978-625-96249-6-9

©TEPGE

Her Hakkı Saklıdır.

Aralık/2025

İletişim:

Tarım ve Orman Bakanlığı
Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı, 06800,
Çankaya/ANKARA

Telefon: 0312 287 5833

Bu rapor Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'nün izni olmadan kısmen veya tamamen basılamaz, çoğaltılamaz veya elektronik ortama taşınamaz.

Kapak sayfasında kullanılan fotoğraf Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenlenen “2018 yılı Tarım ve İnsan Fotoğraf Yarışması” na aittir. (<http://www.tarimormaninsan.com/img/10-tarim-ve-insan-fotograf-yarismasi/genel/400/birincilik-odulu-mehmet-yikilmazsoy.jpg>)

ÖNSÖZ

Enstitümüz araştırmacıları tarafından hazırlanan “Durum ve Tahmin” raporları; bir yandan temel bilgi ve veri tabanı oluşturulmasını sağlarken, diğer yandan da sektördeki gelişmeleri yakından izleyerek sektör paydaşlarını bu gelişmelerden zamanında ve doğru bir şekilde haberdar ederek bilgilendirmeyi amaçlamaktadır.

Bu raporlarda dünya ve Türkiye’de; bitkisel ürünlerin bir önceki yıla ait üretim, kullanım, ihracat, ithalat, yılsonu stokları ve fiyatlarında ortaya çıkan gerçekleştirmeler “Durum”; içinde bulunulan yıla ait gerçekleşen fakat tam netleşmeyen gelişmeler “Tahmin”; bir sonraki yıla ait muhtemel gelişmeler ise “Öngörü” adı altında sistematik olarak incelenmektedir.

Türkiye’de yağlı tohum üretiminin yetersizliğinin yanı sıra bitkisel yağ tüketim potansiyeli ve buna bağlı olarak her yıl ithalata ödenen döviz tutarları düşünüldüğünde; temel politikaların oluşturulmasında bu rapor önemli katkılar sağlayacaktır.

Raporu hazırlayan Sayın Peruze BOZER’e emeklerinden dolayı teşekkür eder, raporun sektör paydaşlarına faydalı olmasını dilerim.

Dr. Kemalettin TAŞDAN

Enstitü Müdür V.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iv
1. DÜNYADA DURUM (2023/24)	1
1.1. Ekim Alanları, Verim ve Üretim	1
1.2. Arz ve Kullanım	2
1.3. Ayçiçeği ve Ayçiçek Yağı Fiyatları	4
2. DÜNYADA TAHMİN (2024/25)	5
2.1. Ekim Alanları ve Üretim	5
2.2. Arz ve Kullanım	5
2.3. Ticaret.....	6
3. DÜNYADA ÖNGÖRÜ (2025/26)	7
3.1. Ekim Alanları ve Üretim	7
3.2. Arz ve Kullanım	7
3.3. Ticaret.....	7
4. TÜRKİYE’DE DURUM (2023/24)	8
4.1. Ekim Alanları, Verim ve Üretim	8
4.2. Ayçiçeği Tohumu Arz ve Kullanımı	9
4.3. Ayçiçek Yağı Arzı ve Kullanımı	10
4.4. Dış Ticaret	12
4.5. Fiyatlar.....	13
5. TÜRKİYE’DE TAHMİN (2024/25)	15
5.1. Ekim Alanları, Verim ve Üretim	15
5.2. Dış Ticaret	15
5.3. Fiyatlar.....	16
6. TÜRKİYE’DE ÖNGÖRÜ (2025/26)	17
6.1. Ekim Alanları ve Üretim	17
6.2. Dış Ticaret	17
6.3. Fiyatlar.....	17
7. TÜRKİYE’DE YAĞLIK AYÇİÇEĞİ POLİTİKALARI.....	18
EK TABLOLAR	20
KAYNAKLAR.....	40

TABLO DİZİNİ

Tablo 1. Dünya ayçiçeği tohumu arzı ve kullanımı.....	2
Tablo 2. Dünya ayçiçek yağı arzı ve kullanımı.....	3
Tablo 3. Türkiye ayçiçeği tohumu arzı ve kullanımı.....	10
Tablo 4. Türkiye ayçiçek yağı arzı ve kullanımı	11
Ek Tablo 1. Dünyada başlıca yağlı tohumların arzı ve dağılımı.....	20
Ek Tablo 2. Dünyada başlıca bitkisel yağların arzı ve dağılımı.....	21
Ek Tablo 3. Dünyada ayçiçeği tohumunun ülkelere göre dağılımı.....	22
Ek Tablo 4. Dünyada ayçiçek yağının ülkelere göre dağılımı.....	23
Ek Tablo 5. Avrupa Birliği başlıca yağlı tohumlar.....	24
Ek Tablo 6. Dünya ayçiçek tohumu ve ayçiçek yağı fiyatları.....	24
Ek Tablo 7. Türkiye'nin ayçiçeği tohumu, ham yağ, rafine yağ ve küspe ithalat miktarı....	25
Ek Tablo 8. Türkiye'nin ayçiçeği tohumu, ham yağ, rafine yağ ve küspe ithalat değeri.....	26
Ek Tablo 9. Türkiye'nin ayçiçeği tohumu, ham yağ, rafine yağ ve küspe ihracat miktarı....	27
Ek Tablo 10. Türkiye'nin ayçiçeği tohumu, ham yağ, rafine yağ ve küspe ihracat değeri...	28
Ek Tablo 11. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçeği tohumu ithalat miktarı	29
Ek Tablo 12. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçeği tohumu ithalat değeri.....	29
Ek Tablo 13. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek tohumu ihracat miktarı.....	29
Ek Tablo 14. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek tohumu ihracat değeri.....	30
Ek Tablo 15. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek ham yağ ithalat miktarı	30
Ek Tablo 16. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek ham yağ ithalat değeri.....	30
Ek Tablo 17. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek ham yağ ihracat miktarı	31
Ek Tablo 18. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek ham yağ ihracat değeri	31
Ek Tablo 19. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek rafine yağı ithalat miktarı.....	31
Ek Tablo 20. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek rafine yağı ithalat değeri.....	31
Ek Tablo 21. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek rafine yağı ihracat miktarı.....	32
Ek Tablo 22. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek rafine yağı ihracat değeri.....	33
Ek Tablo 23. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek küspesi ithalat miktarı.....	33
Ek Tablo 24. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek küspesi ithalat değeri.....	34
Ek Tablo 25. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçeği küspesi ihracat miktarı.....	34
Ek Tablo 26. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçeği küspesi ihracat değeri.....	34
Ek Tablo 27. Türkiye'de yıllar itibarıyla ayçiçeği üretim, ekim alanı ve verimi.....	35
Ek Tablo 28. Türkiye'de yağlık ayçiçeği üretici fiyatları.....	35
Ek Tablo 29. Türkiye'de ayçiçek yağı tüketici fiyatları.....	36
Ek Tablo 30. Türkiye'de illere göre yağlık ayçiçeği üretim, ekim alanı ve verimi.....	37
Ek Tablo 31. Dış ticarete konu olan ayçiçeği ve ürünlerinin GTİP kodları.....	39

GRAFİK DİZİNİ

Grafik 1. Ayçiçeği üretiminde önemli ülkeler	1
Grafik 2. Ayçiçek yağı üretiminde önemli ülkeler	2
Grafik 3. Dünya ayçiçeği tohumu fiyatları.....	4
Grafik 4. Dünya ayçiçek yağı fiyatları.....	4
Grafik 5. Ayçiçeği üretiminde önemli ülkeler	5
Grafik 6. Ayçiçek yağı üretiminde önemli ülkeler	5
Grafik 7. Yağlık ayçiçeği üretiminde önemli iller	8
Grafik 8. Türkiye'nin ülkelere göre ayçiçek tohumu ithalatı	12
Grafik 9. Türkiye'nin ülkelere göre ham ayçiçek yağı ithalatı	12
Grafik 10. Türkiye'nin rafine ayçiçek yağı ihracatı.....	13
Grafik 11. Türkiye'de ayçiçeği tohumu üretici ve ayçiçek yağı tüketici fiyatları.....	13
Grafik 12. Dünya ve Türkiye'de ayçiçeği tohum fiyatları.....	14
Grafik 13. Türkiye'de ayçiçeği tohumu üretici ve borsa fiyatları	16

HARİTA DİZİNİ

Harita 1. Türkiye'de yağlık ayçiçeği ekim alanları.	15

ÖZET**Durum: 2023/24**

- Dünyada ayçiçeği tohumu üretimi 27,8 milyon ha alanda yapılmıştır.
- Dünya ayçiçeği tohumu üretimi bir önceki sezona göre %6,1 artarak 55,9 milyon tona yükselmiştir.
- Dünya ayçiçeği tohumu tüketimi (kıрма ve diğer kullanım) 56,7 milyon ton olmuştur.
- Dünya ayçiçeği tohumu ihracatı 2,7 milyon tona düşmüştür.
- Dünya ayçiçeği tohumu bitiş stoku bir önceki sezona oranla %21,3 azalmıştır.
- Dünya ayçiçek yağı arzı 39,2 milyon ton, ihracatı ise 15,3 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.
- Ayçiçeği tohumu CIF (Cost, Insurance and Freight) fiyatları bir önceki pazarlama yılına göre %12,4, ayçiçek yağı FOB (Free on Board) fiyatları ise %14,1 azalmıştır.
- Türkiye’de 953 bin ha alanda 2,2 milyon ton ayçiçeği üretimi yapılmış olup ayçiçeği verimi ortalama 231 kg/da’dır.
- Türkiye’nin toplam tohum ihtiyacı 6,1 milyon ton olup ihtiyacın %35,9’u yurtiçi üretimden karşılanmıştır.
- Türkiye’de yağlık ayçiçeği tohumu ithalatı 328 bin ton, ham ayçiçek yağı ithalatı ise 1 milyon 477 bin ton olarak gerçekleşmiştir.

Tahmin: 2024/25

- Dünyada 28,2 milyon ha alanda ayçiçeği tohumu üretimi yapıldığı tahmin edilmektedir.
- Dünya ayçiçeği tohumu üretiminin bir önceki sezona göre %6,3 azalarak 52,4 milyon tona düştüğü tahmin edilmektedir.
- Dünya ayçiçeği tohumu tüketimi (kıрма ve diğer kullanım) 52,2 milyon ton olarak tahmin edilmektedir.
- Dünya ayçiçeği tohumu ihracatının bir önceki sezona oranla %5,7 artarak 2,9 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir.
- Dünya ayçiçeği tohumu bitiş stoklarının bir önceki sezona göre %1,1 arttığı tahmin edilmektedir.
- Dünya ayçiçek yağı arzının 58,4 milyon ton, ithalatının ise 2,7 milyon ton olarak gerçekleştiği tahmin edilmektedir.
- Türkiye’de 974 bin ha alanda 2,2 milyon ton ayçiçeği üretimi yapılırken, ayçiçeği verimi ortalama 225 kg/da’dır.
- Türkiye’nin toplam tohum ihtiyacının 5,9 milyon ton olduğu ve tohum ihtiyacının %36,8’inin yurtiçi üretimden karşılandığı tahmin edilmektedir.
- Türkiye’de yağlık ayçiçeği tohumu ithalatının 789 bin ton, ham ayçiçek yağı ithalatının ise 1,2 milyon ton olarak gerçekleştiği tahmin edilmektedir.

Öngörü: 2025/26

- Dünya ayçiçeği ekim alanlarında bir önceki sezona göre %4,6, üretiminde ise %5,4 artış olacağı öngörülmektedir.
- Dünya ayçiçeği üretimindeki en büyük artışın (%47,7) Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) gerçekleşeceği öngörülmektedir.
- Dünya ayçiçek yağı üretiminin bir önceki sezona oranla %6,2 artarak 21,3 milyon tona ulaşacağı öngörülmektedir.
- Dünya ayçiçeği tohumu ihracatının %8,8, ayçiçek yağı ihracatının ise %4,1 artacağı öngörülmektedir.
- Dünya ayçiçek yağı tüketiminin %6 artacağı öngörülmektedir.
- Türkiye'de ayçiçeği üretiminin %17,6 azalarak 1,8 milyon ton olacağı öngörülmektedir.

1. DÜNYADA DURUM: 2023/2024

Dünyada ayçiçeği üretimi %6,1 oranında artmış olsa da, ayçiçeği tohumu ihracatında %32,6, ithalatında ise %32,7 oranında keskin bir düşüş yaşanmıştır. Buna karşılık ayçiçek yağı üretiminde %1,9, ihracatında ise %7,2'lik bir artış göze çarpmaktadır. Bir önceki pazarlama yılına göre ekilen alanda %1,7'lik azalış gerçekleşirken, verimde ise %7,5'lik artış gerçekleşmiştir.

1.1. Ekim Alanları, Verim ve Üretim

Ayçiçeği yağ, küspe ve biyodizel üretimi için oldukça önemli bir yağlı tohum türüdür. Dünya genelinde üretilen ayçiçeği tohumlarının büyük bir bölümü, yağ elde etmek amacıyla işlenirken, kalan kısmı ise çerez olarak tüketilmektedir. Yani, ayçiçeği tohumları hem yağ sanayisinde hem de atıştırmalık olarak önemli bir yer tutmaktadır.

Dünyada 2023/2024 pazarlama yılında üretilen 657 milyon ton yağlı tohumun %8,3'ünü oluşturan ayçiçeği, aynı dönemde toplam 27,8 milyon hektarlık alanda ekilmiştir. Yine aynı sezonda dünya ayçiçeği verimi önceki sezona göre %7,5 oranında artarak 201 kg/da'a yükselmiştir. Bu yükselişe paralel olarak üretimi de bir önceki sezona göre %6,1 artarak, 55,9 milyon tona çıkmıştır (Ek Tablo 1).

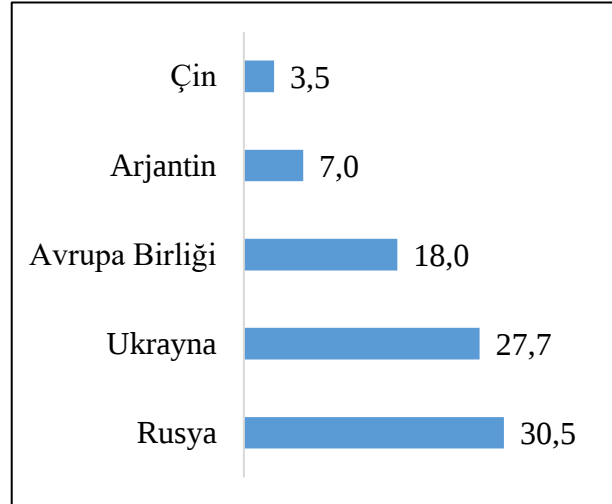
Üretimde gerçekleşen artışta, temel üretici ülkelerden olan Ukrayna'daki ayçiçeği üretiminin bir önceki sezona oranla %27,7'lik artışı etkili olmuştur. Bunun yanı sıra Rusya ve Avrupa Birliği (AB)'nin ayçiçeği üretimi bir önceki sezona göre sırasıyla %6,2 ve %7,4 artarken, Arjantin'in %22,4 oranında azalmıştır (Ek Tablo 3).

Dünya ayçiçeği üretiminin yaklaşık %58'ini karşılayan Rusya ve Ukrayna arasında 2022 yılında başlayan Rusya-Ukrayna savaşı, Ukrayna'da ekim alanlarını daraltmış ve çiftçilerin üretim faaliyetlerini aksatmıştır. 2023/2024 pazarlama yılında da devam eden

savaş nedeni ile lojistik sorunlar yaşanmış ve bu da üretim zincirini olumsuz etkilemiştir.

Ayçiçeği tarımı dünyada en fazla Rusya, Ukrayna, AB ve Arjantin'de yapılmakta, bu ülkeler ekim alanının %79,9'unu, üretimin ise %83,2'sini karşılamaktadır. USDA verilerine göre, 2023/2024 pazarlama yılında gerçekleştirilen toplam 55,9 milyon ton ayçiçeği üretiminin 17,1 milyon tonu Rusya, 15,5 milyon tonu Ukrayna, 10,1 milyon tonu AB ve 3,9 milyon tonu ise Arjantin tarafından sağlanmıştır (Ek Tablo 3).

Grafik 1. Ayçiçeği üretiminde önemli ülkeler (% , 2023/2024)

Kaynak: USDA (Erişim tarihi: 17.09.2025)

Arjantin'deki ayçiçeği hasadı, Rusya ve Ukrayna'daki arz düşüşü dönemine denk gelmektedir. Bu durum, bu üç ülkenin bir üretim sezonu boyunca ayçiçeği arzının sürekliliğini sağlamakta kritik bir öneme sahip olduğunu göstermektedir. Yani,

Arjantin, Rusya ve Ukrayna'nın birlikte hareket etmesi, ayçiçeği arzında istikrarın korunmasına yardımcı olmaktadır.

1.2. Arz ve Kullanım

2023/2024 pazarlama yılında bir önceki döneme göre yaşanan, üretimdeki %6,1'lik artışa rağmen başlangıç stoğundaki %47,3'lük ve ithalattaki %32,7'lik düşüşle dünya ayçiçeği tohumu toplam arzı %2,7

azalarak 62,6 milyon ton olarak gerçekleşmiştir (Tablo 1).

Ayçiçek yağı dünyada üretimi yapılan bitkisel yağlar arasında palm, soya ve kanola yağından sonra dördüncü sırada yer alan en önemli bitkisel yağdır. Dünyada 2023/2024 pazarlama yılında toplam 222 milyon ton bitkisel yağ üretimi gerçekleştirilmiş ve bu üretimin %9,9'unu ayçiçek yağı üretimi oluşturmuştur (Ek Tablo 2).

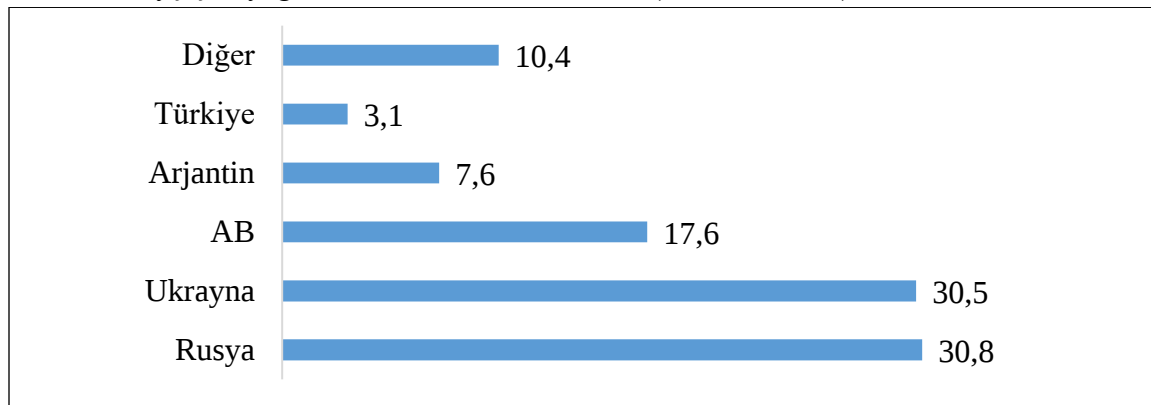
Tablo 1. Dünya ayçiçeği tohumu arzı ve kullanımı (bin ton)

	2021/22	2022/23	2023/24 (Durum)	2024/25 (Tahmin)	2025/26 (Öngörü)
ARZ					
Başlangıç Stokları (1 Eylül)	2.405	7.821	4.120	3.240	3.275
Üretim	56.858	52.776	55.974	52.427	55.268
İthalat	3.832	3.773	2.538	2.689	2.479
Toplam Arz	63.095	64.370	62.632	58.356	61.022
KULLANIM					
İhracat	3.942	4.017	2.708	2.862	2.611
İşlenen (ezme)	46.692	51.360	52.278	47.540	50.556
Diğer Kullanım	4.640	4.873	4.406	4.679	4.382
Bitiş Stokları (31 Ağustos)	7.821	4.120	3.240	3.275	3.473
Toplam Kullanım	63.095	64.370	62.632	58.356	61.022

Kaynak: USDA (Erişim tarihi: 17.09.2025)

Pazarlama yılı 1 Eylül/31 Ağustos dönemini kapsamaktadır.

Grafik 2. Ayçiçek yağı üretiminde önemli ülkeler (% , 2023/2024)

Kaynak: USDA (Erişim tarihi: 17.09.2025)

USDA verilerine göre, 2023/2024 pazarlama yılında gerçekleşen 22,1 milyon ton ayçiçek yağı üretiminin 6,8 milyon tonu Rusya, 6,8

milyon tonu Ukrayna, 3,9 milyon tonu AB ve 1,7 milyon tonu Arjantin tarafından gerçekleştirilmiştir (Ek Tablo 4).

2023/2024 pazarlama yılında ayçiçeği tohumu üretimindeki artışa paralel olarak ayçiçek yağı üretimi de bir önceki sezona göre artış göstermiştir. Dünya ayçiçek yağı arzı, 2022/2023 pazarlama yılında 37,1 milyon ton olarak gerçekleşirken,

2023/2024 pazarlama yılında ithalatı %9,9, üretimde %1,9 ve başlangıç stoklarında %16,5 oranında yaşanan artış neticesinde %5,7 yükselerek 39,2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Dünya ayçiçek yağı arzı ve kullanımı (bin ton)

	2021/22	2022/23	2023/24 (Durum)	2024/25 (Tahmin)	2025/26 (Öngörü)
ARZ					
Başlangıç Stokları (1 Eylül)	2.112	2.765	3.221	2.910	2.750
Üretim	19.680	21.708	22.126	20.067	21.305
İthalat	9.718	12.616	13.863	11.759	12.168
Toplam Arz	31.510	37.089	39.210	34.736	36.223
KULLANIM					
İhracat	11.221	14.313	15.337	13.088	13.620
Tüketim	17.524	19.555	20.963	18.898	20.030
Endüstriyel Tüketim	1.017	1.076	1.087	1.037	1.012
Gıda Tüketimi	16.425	18.391	19.788	17.773	18.940
Yemlik Tüketim	82	88	88	88	78
Bitiş Stokları (31 Ağustos)	2.765	3.221	2.910	2.750	2.573
Toplam Kullanım	31.510	37.089	39.210	34.736	36.223

Kaynak: USDA (Erişim tarihi: 17.09.2025)

Pazarlama yılı 1 Eylül/31 Ağustos dönemini kapsamaktadır.

Dünya genelinde ayçiçeği tohumu ihracatı, ayçiçek yağı ihracatına kıyasla oldukça sınırlı seviyededir. Ticaretin büyük bir bölümü, ayçiçeği tohumlarının işlenerek yağa dönüştürülmesi ve bu ürünlerin uluslararası pazarlara sunulması şeklinde gerçekleşmektedir. Nitekim 2023/2024 pazarlama yılında üretilen ayçiçeği tohumunun %4,8'i ihraç edilmiştir (Tablo 1).

2023/2024 pazarlama yılında dünya ayçiçeği tohumu ihracatı bir önceki sezona göre %32,6 oranında azalarak 2,7 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Bu azalışta, en büyük ayçiçeği tohumu ihracatçılarından olan Ukrayna'nın %83,1, AB'nin %25, oranlarında azalan ihracat miktarları etkili olmuştur. Ukrayna'nın tohum ihracatındaki azalmanın sebepleri arasında 2023 yılı itibarı ile bazı AB ülkelerinin Ukrayna'dan yapılan

tarım ürünleri ithalatının yasaklanması kararları ve tohum ihracatı yerine yağ ihracatına yönelmesi olarak gösterilebilir. Ukrayna'nın tohum ihracatındaki bu azalışına karşılık yağ ihracatında %11,4 artış gözlenmektedir.

2023/2024 pazarlama yılında dünya ayçiçeği tohumu ithalatı 2,5 milyon ton olup, ithalatı ilk sırada %32,6'lık payla AB, ikinci sırada ise %12,9'luk payla Türkiye yer almaktadır.

Ayçiçek yağı, 2023/2024 pazarlama yılı itibarıyla dünya bitkisel yağ ihracatının %17,8'ini, ithalatının ise %17,3'ünü oluşturmaktadır (Ek Tablo 2). İhracatın büyük kısmı kırma işleminden sonra ham yağ olarak gerçekleştirilmektedir.

Rusya 2023/2024 pazarlama yılı itibarıyla dünya ayçiçek yağı üretiminde %30,8'lik payla ilk sırada yer alırken, dünya ayçiçek

yağı ihracatında ilk sırada %40,8'lik payla Ukrayna yer almaktadır. 2023/2024 pazarlama yılında toplam 15,3 milyon ton olan ayçiçek yağı ihracatının 6,3 milyon tonu Ukrayna tarafından gerçekleştirilmiş ve Ukrayna aynı sezonda ayçiçek yağı üretiminin %92,8'ini ihraç etmiştir.

Dünya ayçiçek yağı ihracatında ikinci sırayı, 2011/2012 sezonundan bu yana kırma kapasitesindeki gelişmeye bağlı olarak Rusya almaktadır. Dünya ayçiçek yağı ihracatında 2023/2024'de Rusya'nın payı %28,7, Arjantin'in payı ise %7,8 olarak gerçekleşmiştir. Rusya, Ukrayna'ya kıyasla yurtiçi tüketimin fazla olması nedeniyle ayçiçek yağı üretiminin %64,6'sını ihraç etmiştir (Ek Tablo 4).

Dünyada 2023/2024 pazarlama yılında toplam 13,9 milyon ton ayçiçek yağı ithalatı gerçekleşmiştir. İthalatta ilk sırada %25,4'lük payla Hindistan, ikinci sırada %21,4'lük payla AB ve üçüncü sırada %10,8'lik payla Türkiye yer almıştır (Ek Tablo 4).

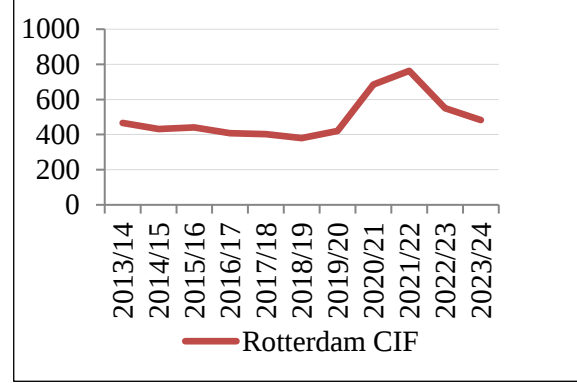
1.3. Ayçiçeği ve Ayçiçek Yağı Fiyatları

2023/2024 pazarlama yılında dünya genelinde ayçiçeği tohumu ve ayçiçek yağı fiyatları, küresel piyasa koşulları ve jeopolitik olaylar nedeniyle dalgalanmalar yaşamıştır. Dünya ayçiçeği ve ayçiçek yağı fiyatları, yağlı tohum piyasalarındaki fiyat hareketleri, yerel ve uluslararası piyasalardaki arz talep durumu, biyodizel üretimi için artan talep, ülkelerin dış ticaret politikaları ve petrol fiyatlarından büyük ölçüde etkilenmektedir.

Tüm dünyada ayçiçeği tohumu fiyatları ayçiçek yağı fiyatlarına paralel olarak şekillenmektedir.

2023'ün ilk yarısında Ukrayna'daki tahıl koridorunun açık kalması ve stokların güçlü olması nedeniyle ayçiçek yağı fiyatları göreceli olarak düşük kalmıştır.

Grafik 3. Dünya ayçiçeği tohumu fiyatları (\$/ton)

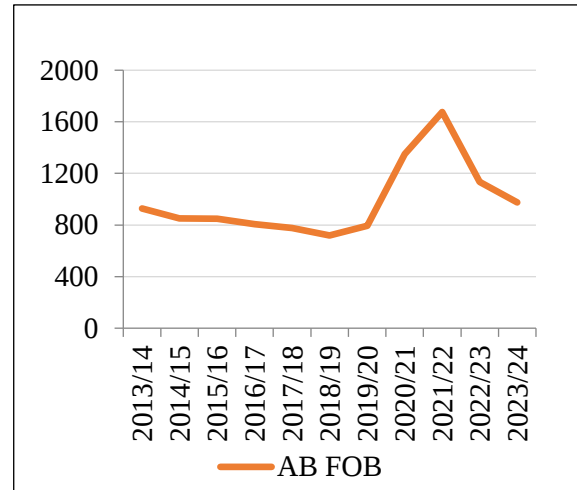

Kaynak: FAO (Erişim tarihi: 10.09.2025)

FAO verilerine göre; 2023/2024 pazarlama yılı itibarıyla, Rotterdam CIF fiyatları %12,4 azalarak 483 \$/tona düşmüştür (Ek Tablo 6, Grafik 3).

FAO verilerine göre, 2023/2024 pazarlama yılında ayçiçek yağı, AB FOB fiyatları ise %14,1 oranında azalarak 975 \$/tona gerilemiştir (Ek Tablo 6, Grafik 4).

Grafik 4. Dünya ayçiçek yağı fiyatları (\$/ton)

Kaynak: FAO (Erişim tarihi: 10.09.2025)

2. DÜNYADA TAHMİN: 2024/2025

Dünya ayçiçeği tohumu ekilen alanında %1,5'lik artış olduğu buna rağmen üretiminin bir önceki sezona göre azalarak 52,4 milyon tona düştüğü tahmin edilmektedir. Bunun yanında dünya ayçiçeği tohumu ihracatının %5,7 artarak 2,9 milyon tona yükseldiği tahmin edilmektedir.

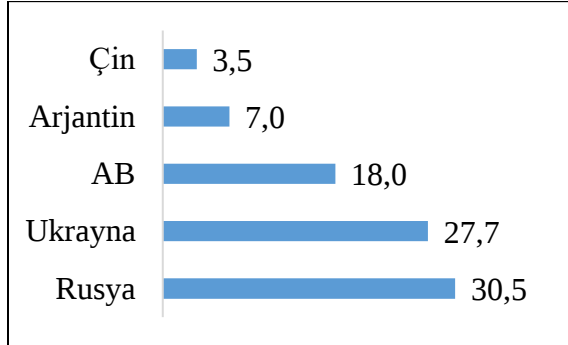
2.1. Ekim Alanları ve Üretim

USDA verilerine göre, 2024/2025 pazarlama yılında dünya ayçiçeği ekim alanlarının bir önceki sezona göre %1,5 oranında artarak 28,2 milyon hektara çıktığı tahmin edilmektedir. Ancak alan genişlemesine rağmen verimdeki düşüşten kaynaklı üretimde azalma beklenmektedir.

Dünya ayçiçeği üretiminin %6,3 oranında azalarak 52,4 milyon tona gerilediği tahmin edilmektedir (Ek Tablo1).

Üretimdeki bu azalışta, temel üretici ülkelerden olan Ukrayna'daki üretimin bir önceki sezona oranla %16,1'lik azalışının etkili olduğu tahmin edilmektedir (Ek Tablo 3).

Grafik 5. Ayçiçeği üretiminde önemli ülkeler (milyon ton, 2024/2025)

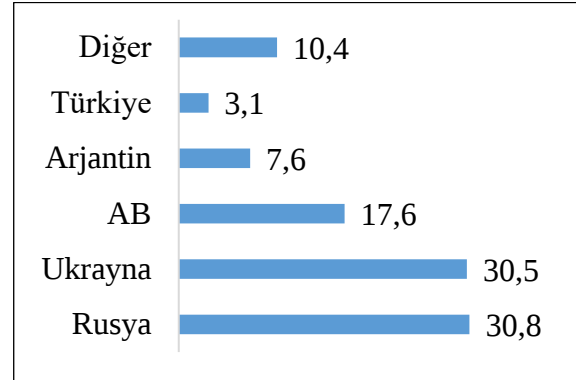
Kaynak: USDA (Erişim tarihi: 17.09.2025)

2024/2025 pazarlama yılında dünya ayçiçek yağı üretiminin, tohum üretimindeki %6,3'lük azalışa paralel olarak bir önceki pazarlama yılına göre %9,3 oranında azalarak 20,1 milyon tona gerilediği tahmin edilmektedir.

En büyük üretici ülke konumunda olan Rusya'da ayçiçeği üretimindeki azalışa paralel olarak ayçiçek yağı üretiminde de

%1,2 oranında azalış olduğu tahmin edilmektedir. 2024-2025 pazarlama yılında üretimde ikinci sırada yer alan Ukrayna'nın ayçiçeği üretim miktarında bir önceki pazarlama yılına göre %16,1 oranında azalma beklenirken, ayçiçek yağı üretiminde %21,6'lık bir azalış olduğu tahmin edilmektedir. Ayrıca üretimde yine ilk sıralarda yer alan AB'nin ayçiçeği ve ayçiçek yağı üretim miktarında sırası ile %15,4 ve %18,5 oranında azalış olduğu tahmin edilmektedir (Ek Tablo 4, Grafik 5, Grafik 6).

Grafik 6. Ayçiçek yağı üretiminde önemli ülkeler (milyon ton, 2024/2025)

Kaynak: USDA (Erişim tarihi: 17.09.2025)

2.2. Arz ve Kullanım

2024/2025 pazarlama yılında ayçiçeği tohum arzının üretimdeki %6,3'lük azalışa paralel olarak %6,8 oranında azalarak 58,4 milyon tona düştüğü tahmin edilmektedir (Tablo 1).

Ukrayna, küresel ayçiçeği tohumu üretiminin önemli bir kısmını sağlamakta iken, savaş nedeni ile bir önceki sezon hem ekim alanlarının daraldığı, hem de üretim

kapasitesinin azaldığı tahmin edilmektedir. Bu durumun ayçiçeği tohumu global arzını kısıtladığı ve ayçiçeği tohumu stoğunun azalmasına neden olduğu tahmin edilmektedir.

2024/2025 pazarlama yılında dünya ayçiçek yağı üretimindeki başlangıç stoğu, üretim ve ithalattaki azalış neticesinde, ayçiçek yağı arzında da azalış olduğu ayçiçek yağı arzının önceki pazarlama yılına göre %11,4 oranında azalarak 34,7 milyon tona gerilediği tahmin edilmektedir (Tablo 2).

2.3. Ticaret

Dünya ayçiçeği tohumu ihracatının 2024/2025 pazarlama yılında %5,7 artarak 2,9 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Bu artışta, USDA verilerine göre en büyük ayçiçeği tohumu ihracatçılarından olan AB'nin %67,8, Moldova'nın %10 oranlarında artan ihracat miktarlarının etkili olduğu tahmin edilmektedir. Ukrayna'nın tohum ihracatında %78,3 oranında azalış gerçekleştiği ve bu azalmanın, 2023 yılı itibarı ile bazı AB ülkelerinin Ukrayna'dan yapılan tarım ürünleri ithalatının yasaklanması kararları sonrasında gerçekleştiği tahmin edilmektedir.

2024/2025 pazarlama yılında dünya bitkisel yağ ihracatının %15,1'ini, ithalatın ise %14,8'ini ayçiçek yağı oluşturmaktadır (Ek Tablo 2). İhracatın büyük kısmı kırma

işleminde sonra ham yağ olarak gerçekleştirilmektedir. 2024/2025

pazarlama yılında küresel tohum ihracatındaki artışın yanında, ayçiçek yağı ihracatının %14,7 azalarak 13,1 milyon tona düştüğü tahmin edilmektedir. Söz konusu sezonda, dünya ayçiçek yağı ihracatındalider olan ülkelerdeki azalışların, Ukrayna'da %24,3, Rusya'da %4,5, Türkiye'de %20,1 ve AB ülkelerinde %34,3 olarak gerçekleştiği tahmin edilmektedir.

Nitekim Ukrayna'nın ayçiçek yağı ihracat miktarının 4,7 milyon tona, Rusya'nın ise 4,2 milyon tona gerilediği tahmin edilmektedir. Bunun yanı sıra 2024/2025 pazarlama yılında dünya ihracatında %7,3'lük paya sahip olan Türkiye'nin %20,1 oranında azalışla 950 bin tona, yine dünya ihracatında %4,8'lik paya sahip olan AB'nin 650 bin tona gerilediği tahmin edilmektedir. Ukrayna'nın söz konusu sezonda ürettiği ayçiçek yağının %89,7'sini, Rusya'nın ise %62,4'ünü ihraç ettiği tahmin edilmektedir (Ek Tablo 4).

2024/2025 pazarlama yılında dünya ayçiçek tohumu ithalatının %5,9 artarak 2,7 milyon tona yükseldiği, ayçiçek yağı ithalatının ise %15,2 azalarak 11,8 milyon tona gerilediği tahmin edilmektedir.

3. DÜNYADA ÖNGÖRÜ: 2025/2026

Dünya ayçiçeği tohumu üretiminin %4,6 artarak 55,3 milyon tona yükseleceği öngörülmektedir. Bunun yanında ihracatının da %8,8 oranında azalarak 2,6 milyon tona düşeceği öngörülmektedir.

3.1. Ekim Alanları ve Üretim

2025/2026 pazarlama yılında dünya ayçiçeği tohumu ekim alanlarının bir önceki sezona göre %4,6 artarak 29,5 milyon ha'a, üretiminin ise %5,4 artarak 55,3 milyon tona yükseleceği öngörülmektedir (Ek Tablo 1). Üretimdeki bu artışta, temel üretici ülkelerden olan Rusya ve AB'deki sırasıyla %12,4 ve %3,7'lik üretim artışının etkili olacağı, bununla birlikte Rusya'da ayçiçeği ekim alanında bir önceki sezona göre %11,5'lik artma gerçekleşeceği öngörülmektedir

USDA verilerine göre 2025/2026 pazarlama yılında ayçiçeği tohumu üretiminde Türkiye'deki %18,5 artışa paralel olarak Kazakistan'da ve Çin'de sırası ile %30,9 ve %20 artış öngörülmürken, Ukrayna ve Arjantin'de sırası ile %2,3 ve 15,7 azalış öngörülmektedir.

Yine aynı pazarlama yılında dünya ayçiçek yağı üretiminin, tohum üretimindeki %5,4'lük artışa paralel olarak bir önceki sezona göre %6,2 artarak 21,3 milyon tona yükseleceği öngörülmektedir. En büyük üretici ülkelerden biri olan Rusya'da ayçiçeği üretimindeki artış doğrultusunda ayçiçek yağı üretiminde de %9,8 oranında artış olacağı öngörülmektedir. Ayçiçek yağı üretim miktarlarında, Türkiye, Ukrayna, ve AB'de bir önceki sezona göre sırası ile %2,9 %0,8, %8 oranında artış öngörülmürken Arjantin'de %7,2 azalış olacağı öngörülmektedir (Ek Tablo 4).

3.2. Arz ve Kullanım

2025/2026 pazarlama yılında ayçiçeği tohum arzının ithalatta beklenen %7,8

azalışına rağmen üretimde ve başlangıç stoklarında beklenen %5,4 ve 1 oranlarındaki artışlara paralel olarak 61 milyon tona yükseleceği öngörülmektedir (Tablo 1). Ayçiçek yağı arzının ise, önceki sezona göre %4,3 artarak 36,2 milyon ton olacağı öngörülmektedir (Tablo 2).

3.3. Ticaret

Dünya ayçiçeği tohumu ihracatının 2025/2026 pazarlama yılında %8,8 azalarak 2,6 milyon tona düşeceği öngörülmektedir. AB, Moldova ve Çin'in ihracatında sırası ile %46,7, %18,5, %5,6 oranında azalma öngörülmürken, Rusya ve Kazakistan'ın ihracatında %27,3 ve %66 oranında artış olacağı öngörülmektedir (Ek tablo 3).

2025/2026 pazarlama yılı itibarıyla ayçiçek yağı ihracatının %4,1 artarak 13,6 milyon tona yükseleceği öngörülmektedir. Söz konusu pazarlama yılında, ayçiçek yağı ihracatındaki bu artışın Ukrayna, Rusya ve Kazakistan'da gerçekleşeceği öngörülmektedir. Nitekim Ukrayna'nın ayçiçek yağı ihracatının %2,8'lik artışla 4,9 milyon tona, Rusya'nın %14,3 artışla 4,8 milyon tona ve Kazakistan'ın %20 artışla 600 bin tona çıkacağı beklenmektedir. Ukrayna'nın söz konusu sezonda ürettiği ayçiçek yağının %91,4'ünü, Rusya'nın ise %64,9'unu ihraç edeceği öngörülmektedir (Ek Tablo 4).

2025/2026 pazarlama yılında dünya ayçiçeği tohumu ithalatının %7,8 azalarak 2,5 milyon tona, ayçiçek yağı ithalatının ise %3,5 artarak 12,2 milyon tona yükseleceği öngörülmektedir.

4. TÜRKİYE'DE DURUM: 2023/2024 ¹

2023/2024 pazarlama döneminde, ayçiçeği üretimi 953 bin hektarlık bir alanda 2,2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Bunun 865 bin hektarını yağlık ayçiçeği oluştururken, 88 bin hektarını çerezlik ayçiçeği oluşturmaktadır. Türkiye'nin toplam ayçiçeği tohumu ihtiyacı ise 9,3 milyon ton civarındadır ve bu ihtiyacın yalnızca %27,2'si yurtiçinden sağlanabilmiştir.

4.1. Ekim Alanları, Verim ve Üretim

Yağlık ayçiçeği, Türkiye'deki en yaygın yağlı tohum olup ülkenin bitkisel yağ tüketiminin %80-85'ini karşılamaktadır ve %40'a kadar varan yüksek yağ içeriği ile önemli bir tarım ürünüdür. Bu özellikleri nedeniyle, bitkisel yağ açığını azaltabilmek ve iç üretimi artırmak amacıyla yağlık ayçiçeği; üretiminin artırılması gereken öncelikli bir ürün olarak öne çıkmaktadır.

Türkiye, iklim ve toprak koşulları açısından yağlı tohum üretimi için büyük bir potansiyele sahip olsa da bu potansiyelin yeterince değerlendirilmediği görülmektedir. Yeterli ekim alanı oluşturulamamış ve üretim artışı sağlanamamıştır. Bu durumun başlıca sebepleri arasında şunlar yer almaktadır:

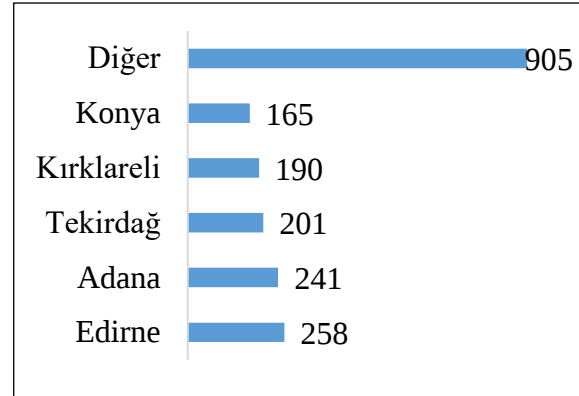
- Yüksek üretim maliyetleri, özellikle dış pazar fiyatları ile rekabet edilememesi, Türkiye'nin ayçiçeği üreticilerinin dış piyasalarla rekabet etmesini zorlaştırmaktadır.
- Birim alanda düşük gelir elde edilmesi, buğday ve diğer alternatif ürünlerle yapılan rekabeti zorlaştırmakta, özellikle ayçiçeği/buğday paritesinin buğday lehine bozulması üreticiyi olumsuz etkilemektedir.
- Dünya ham yağ fiyatlarının Türkiye'ye kıyasla daha düşük olması, yerel üretiminin uluslararası fiyatlarla rekabet etmesini engellemektedir.

Yağlık ayçiçeği üretimi, özellikle Trakya Bölgesi ve Konya ilinde yoğunlaşmıştır. Bu

bölgelerde, sulu tarımın yaygın olması ve üretim alanlarının henüz bazı zararlılarla (canavar otu) bulaşmamış olması, verimi artıran unsurlar arasında yer almaktadır. Trakya ve Konya'daki üretim alanlarının verimlilik açısından Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu gözlemlenmektedir.

TÜİK verilerine göre; 2023 yılı itibarıyla Tekirdağ (%20,2), Edirne (%15), Kırklareli (%11,3), Adana (%8,6) ve Çorum (%5,6) yağlık ayçiçeği ekim alanının %60,7'sini oluşturmaktadır. Üretimde ise Edirne %13,1, Adana %12,3, Tekirdağ %10,3, Kırklareli %9,7 ve Konya %8,4'lük payla ilk sıralarda yer almaktadır (Ek Tablo 30).

Grafik 7. Yağlık ayçiçeği üretiminde önemli iller (bin ton, 2023)

Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 25.09.2025)

Türkiye genelinde, 2023 yılı ayçiçeği ekim alanı bir önceki yıla göre %2,8 oranında azalarak 953 bin ha, üretim miktarı ise %13,8 oranında azalarak 2,2 milyon tona düşmüştür. Aynı yıl Türkiye'de ortalama

¹ Çerezlik ayçiçeği rapor kapsamında değildir.

ayçiçeği verimi ise 231 kg/da olarak gerçekleşmiştir (Ek Tablo 27).

2023 yılı birim alandan elde edilen verim iller açısından incelendiğinde; Aksaray (438 kg/da) birinci sırada yer almaktadır. Aksaray'ı, Muğla (416 kg/da), Karaman (369 kg/da) ve Konya (363 kg/da) takip etmektedir.

2023 yılında, Türkiye ayçiçeği üretiminde ilk sıralarda yer alan Edirne'de %21, Tekirdağ'da %40 ve Kırklareli'nde %16 oranında üretim azalışı gerçekleşirken, Adana'da %8'lik üretim artışı gerçekleşmiştir. Ekim alanında ise yine üretimde ilk sıralarda yer alan Tekirdağ'da %2, Edirne'de %3 ve Adana'da %1 oranında alan artışı gerçekleşirken, Konya'da %33 oranında ekim alanı azalışı gerçekleşmiştir. Ayçiçeği üretiminde ilk sıralarda yer alan, önemli üretici illerin ekilen alanları ve üretimlerinde yaşanan düşüşten dolayı 2023 yılında Türkiye ayçiçeği üretiminde %13,8 oranında azalış gerçekleşmiştir.

4.2. Ayçiçeği Tohumu Arz ve Kullanımı

2023/2024 üretim sezonu itibarıyla Türkiye'nin toplam ayçiçeği tohumu ihtiyacı 6,1 milyon ton, arzı ise 2,7 milyon tondur. Söz konusu sezonda ayçiçeği tohum arzı önceki sezona kıyasla %25,1 azalmıştır. Üretim miktarındaki azalışa paralel olarak arzda gerçekleşen düşüşte tohum ithalatındaki %65,1 oranındaki azalış etkili olmuştur. Aynı sezonda tohum ihtiyacının %35,9'u yurtiçi tohum üretiminden karşılanmıştır. Bu durum Türkiye'nin söz konusu sezonda ayçiçeğinde %64 oranında dışa bağımlı olduğunu göstermektedir.

Türkiye'nin ayçiçeği tohum ithalatında 2023/2024 pazarlama yılında bir önceki pazarlama yılına göre %65,1'lik bir azalış

olmuştur. İç piyasada yüksek stok bulunması söz konusu azalışın nedenleri arasında gösterilebilir.

2023/2024 üretim sezonunda 2,5 milyon ton olan tohum kullanımının tamamına yakını kırma sanayinde işlenmek suretiyle gerçekleşmiştir (Tablo 3).

Tablo 3. Türkiye ayçiçeği tohumu arzı ve kullanımı (bin ton)

	2022/2023	2023/2024 (Durum)	2024/2025 (Tahmin)
Ekim Alanı (000 ha)	980	953	974
Verim (kg/da)	260	231	225
Yurt İçi Tohum Üretimi	2.550	2.198	2.195
ARZ			
Başlangıç Stoku (1 Eylül)	101	168	142
Yurt İçi Tohum Üretimi	2.550	2.198	2.195
Üretim Kayıpları (%0,8)	20	18	18
Kullanılan Üretim	2.530	2.180	2.177
İthal Tohum (a)	941	328	789
İthal Ham ve Rafine Yağın Tohum Karşılığı	4.072	3.552	2.950
Toplam Tohum İhtiyacı ^{/a}	7.543	6.061	5.916
TOPLAM ARZ	3.572	2.676	3.108
KULLANIM			
Tohum İhracatı	102	102	174
Tüketim (Kırma)	3.302	2.432	2.794
TOPLAM KULLANIM	3.404	2.534	2.968
Bitiş Stoku (31 Ağustos)	168	142	140

Kaynak: TÜİK, 2025, USDA, 2025. Dış ticaret ve stok verileri TEPGE tarafından hesaplanmıştır. (Erişim Tarihi: 15.10.2025) (Piyasa Yılı: 1 Eylül-31 Ağustos)

a / Tohum Eşdeğeri

Not: 1) Ayçiçeği tohumunun ham yağ içeriği; yerli %39, ithal %42

2) Ayçiçeği tohumunun küspe içeriği; yerli %55, ithal %52

3) Ayçiçek ham yağının net (rafine) yağa geçiş yüzdesi %94

4) İthalat ve ihracat rakamları, Ek Tablo 31'de belirtilen GTİP'ler dahilinde TÜİK verilerinden elde edilmiştir

5) Tüketim rakamları; Arz toplamından ihracat ve stok toplamı düşülerek elde edilmiştir.

6) Toplam Arz= Başlangıç Stoğu+Kullanılan Üretim+İthal Tohum

7) Toplam Tohum İhtiyacı /a= Kullanılan üretim+ithal tohum+ithal ham ve rafine yağın tohum karşılığı

8) Stok verileri USDA'dan alınmıştır (www.fas.usda.gov/psdonline/ (Erişim Tarihi: 17.09.2025)

9) 2024/2025 sezonu ile ilgili tahmin; USDA ve TÜİK verileri dikkate alınarak hesaplanmıştır.

4.3. Ayçiçek Yağı Arzı ve Kullanımı

Türkiye’de bitkisel yağ üretimi, genel yağ üretiminin büyük bir kısmını oluşturmaktadır. Çeşitli sektör raporları ve sanayi istatistiklerine göre, 1980’li yıllarda tarımsal sanayi sektöründe kaydedilen yapısal gelişmeler ile üretim teknolojilerindeki ilerlemeler, bitkisel yağ sanayisinin dönüşümünde belirleyici bir rol oynamıştır. Bu dönemde tarımsal üretim süreçlerinin modernizasyonu, mekanizasyonun yaygınlaşması ve işleme kapasitesinin artırılması sonucunda bitkisel yağ üretimi daha verimli bir yapıya kavuşmuştur. Söz konusu gelişmeler, hem

üretim miktarlarında anlamlı bir artışa yol açmış hem de sektörün sanayiyle entegrasyon düzeyini önemli ölçüde güçlendirmiştir.

Ayçiçeği tohumunun yüksek yağ oranı, ayçiçeği tohumlarının bitkisel yağ üretimindeki verimliliğini artırmakta ve bu tohumları, ülkenin yağlı tohum üretiminde ön planda tutmaktadır. Ayrıca, teknolojik gelişmelerin ve üretim tekniklerinin iyileştirilmesiyle, ayçiçeği üretiminde daha verimli yöntemler uygulanarak, elde edilen yağ miktarı artırılmaktadır. Ayçiçeği, Türkiye’de bitkisel yağ ihtiyacının büyük bir

kısmını karşılayan temel yağlı tohumlardan biri olarak, özellikle iç piyasada ve ihracatta önemli bir yer tutmaktadır.

Bu kapsamda, 2023/2024 üretim sezonunda üretilen 1,9 milyon ton yağlık ayçiçeğinden 758 bin ton ham yağ üretimi gerçekleşmiştir.

2023/24'te Türkiye'nin 2,4 milyon ton olan ayçiçek toplam ham yağ arzının %32'si yerli üretim ile geriye kalan kısmı ise tohum ithalatı ve ham yağ ithalatı ile karşılanmıştır (Tablo 4). Söz konusu sezonda ayçiçek yağı arzı %21,4 azalarak 2,9 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4. Türkiye ayçiçek yağı arzı ve kullanımı (bin ton)

	2022/2023	2023/2024 (Durum)	2024/2025 (Tahmin)
Tohum			
Yurtiçi tohum üretimi	2.350	1.960	1.855
Ürün kayıpları (%0,8)	19	16	15
Kullanılan üretim	2.331	1.944	1.840
İthal edilen tohum	941	328	789
Ham yağ			
Yurtiçi tohum üretiminin ham yağ karşılığı	909	758	718
İthal tohumun ham yağ karşılığı	417	138	331
İthal ham yağ	1.703	1.477	1.192
Toplam ham yağ	3.232	2.373	2.241
ARZ			
Rafine yağ arzı			
Başlangıç stoku (1 Eylül)	226	611	169
Üretim (Toplam ham yağın rafine karşılığı)	3.038	2.231	2.107
İthalat	7	14	44
TOPLAM ARZ	3.634	2.856	2.320
KULLANIM			
Ham yağ ihracatı	357	323	191
Rafine yağ ihracatı	742	861	803
Ham yağ ihracatının rafine karşılığı	336	304	180
Toplam rafine yağ ihracatı	1.078	1.165	983
Tüketim (Sıvı Yağ)	2.389	1.522	1.196
TOPLAM KULLANIM	3.466	2.687	2.179
Bitiş stoku (31 Ağustos)	611	169	141

Kaynak: TÜİK, 2025, USDA, 2025. Dış ticaret ve stok verileri TEPGE tarafından hesaplanmıştır. (Erişim Tarihi: 15.10.2025).

Not: 1) Ayçiçeği tohumunun ham yağ içeriği; yerli %39, ithal %42

2) Ayçiçek ham yağının net (rafine) yağ geçiş yüzdesi %94

3) İthalat ve ihracat rakamları, Ek Tablo 31'de belirtilen GTİP'ler dahilinde TÜİK verilerinden elde edilmiştir.

4) Tüketim rakamları; arz toplamından ihracat ve bitiş stoku toplamı düşülerek elde edilmiştir.

5) 2024/2025 sezonu ile ilgili veriler; USDA'nın değişim öngörülleri dikkate alınarak hesaplanmıştır.

6) Stok rakamları USDA'dan alınmıştır (Erişim Tarihi: 17.09.2025).

Türkiye'de hızla artan nüfus ve buna bağlı olarak kişi başına düşen bitkisel yağ tüketiminin yükselmesi, bitkisel yağ talebinde sürekli bir artışa yol açmaktadır.

Ancak, yerel üretimin bu artan talebi karşılayamaması ve bitkisel yağ ihracatının yükselmesi, Türkiye'nin bitkisel yağ açığının daha da büyümesine sebep

olmaktadır. Bu açığı kapatabilmek için Türkiye, büyük oranda ithalat yoluna gitmektedir.

İthalatın büyük bir kısmı, ham yağ ve yağlı tohum olarak yapılmaktadır. Özellikle ham yağ ithalatının yüksek olması, Türk sanayisinde katma değer kaybına yol açmaktadır. Çünkü ham yağ, işlenmeden önce iç piyasada daha az gelir elde edilmesine ve sanayinin yağ işleme kapasitesinin tam anlamıyla kullanılamamasına neden olmaktadır. Bunun yanı sıra, 2005-2006 yıllarında Rusya ve Ukrayna gibi ülkelere yabancı ortaklarla kurulan yağ işleme tesisleri, yerel yağlı tohum yerine doğrudan ham yağ ithalatını artırmıştır. Bu durum, Türkiye'nin kendi üretim kapasitesinden daha az faydalanmasına ve dışa bağımlılığının artmasına yol açmıştır.

Ayrıca, ithalatın çoğunlukla ham yağ şeklinde yapılması, Türkiye'nin yerli yağ işleme sanayisinin potansiyelini tam olarak kullanamamasına ve iç piyasadaki işlenmiş yağ üretim kapasitesinin verimli bir şekilde değerlendirilmemesine neden olmaktadır. Bu da, yerel sanayinin rekabet gücünü düşürmekte ve ülkenin ekonomisine olumsuz etki etmektedir.

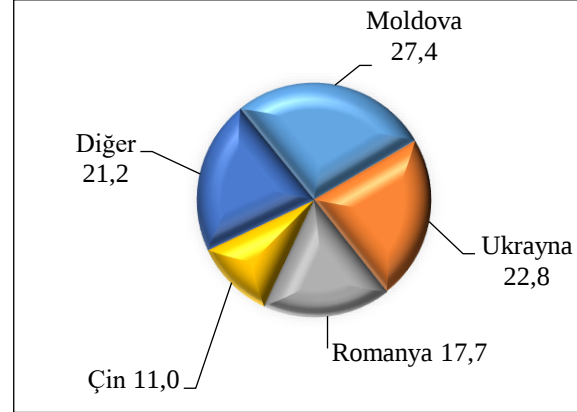
4.4. Dış Ticaret

2023/2024 pazarlama yılında Türkiye ayçiçeği tohumu ithalatı bir önceki sezona göre %65,1 azalarak 328 bin ton, ham ayçiçek yağı ithalatı ise %13,3 azalarak 1,5 milyon ton olarak gerçekleşmiştir (Tablo 4). Aynı sezonda tohum ve ham yağ ithalat değeri bir önceki sezona göre sırasıyla %63,1 ve %31,6 oranında azalarak ve 1,6 milyar \$'a düşmüştür (Ek Tablo 8).

Türkiye'nin 2023/2024 pazarlama yılında ayçiçeği tohumu ithalatının %27,4'ü Moldova, %22,8'i Ukrayna, %17,7'si

Romanya ve %11'i Çin'den olmak üzere toplam ithalatın %78,8'i bu dört ülkeden gerçekleştirilmiştir (Grafik 8, Ek Tablo 11).

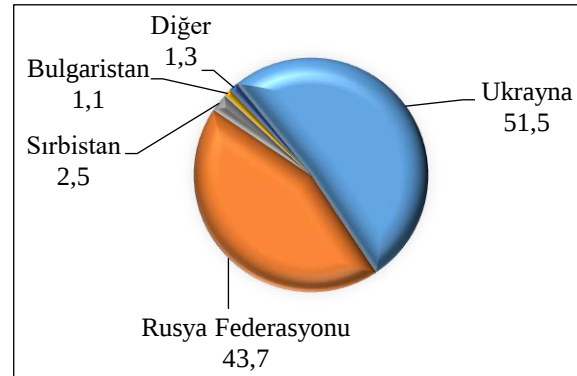
Grafik 8. Türkiye'nin ülkelere göre ayçiçek tohumu ithalatı (% , 2023/2024)

Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Türkiye'nin 2023/2024 pazarlama yılında ham ayçiçek yağı ithal ettiği başlıca ülkeler; Ukrayna, Rusya, Sırbistan, Bulgaristan ve Romanya'dır. Nitekim söz konusu yılda Türkiye ham ayçiçeği yağı ithalatının; %51,5'ini Ukrayna, %43,7'sini Rusya, %2,5'ini Sırbistan, %1,1'ini Bulgaristan olmak üzere toplamda %98,7'sini bu dört ülkeden gerçekleştirmiştir (Grafik 9, Ek Tablo 15).

Grafik 9. Türkiye'nin ülkelere göre ham ayçiçek yağı ithalatı (% , 2023/2024)

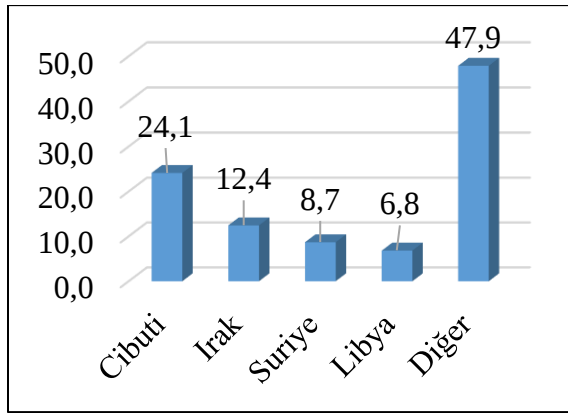
Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 15.10.2025)

2023/2024 pazarlama yılında gerçekleştirilen 14 bin tonluk rafine yağ ithalatının %48,5'i Bosna Hersek, %36,1'i Sırbistan'dan gerçekleştirilmiştir (Ek Tablo 19).

Türkiye'nin Rusya'dan yaptığı ham yağ ithalatı 2023/2024 pazarlama yılında önceki sezona oranla %26 artarken, Ukrayna'dan yaptığı ithalat ise önceki sezona oranla %34 azalmıştır.

Türkiye ayçiçeği ihracatının büyük bölümünü rafine ayçiçek yağı ve ham yağ olarak gerçekleştirmektedir. Tohum ve küspe ihracatı ise oldukça düşük düzeylerde (Ek Tablo 9).

Grafik 10. Türkiye'nin rafine ayçiçek yağı ihracatı (% , 2023/2024)

Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ayçiçek yağı ihracatı 2023/2024 pazarlama yılında bir önceki sezona oranla %16 oranında artmıştır (Tablo 4).

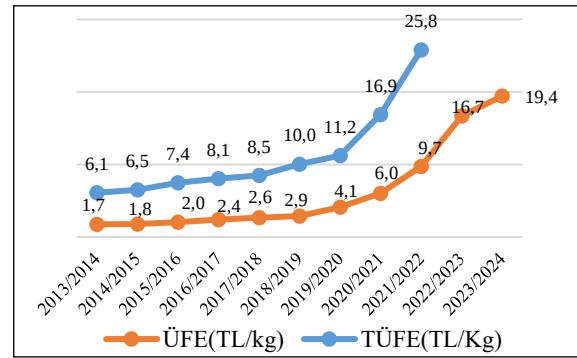
Türkiye rafine ayçiçek yağı ihracatından en büyük payı Cibuti, Irak, Suriye ve Libya almaktadır. Nitekim 2023/2024 pazarlama yılı itibarıyla rafine ayçiçek yağı ihracatının %24,1'i Cibuti'ye, %12,4'ü Irak'a, %8,7'si Suriye'ye ve %6,8'i Libya'ya olmak üzere %52,1'i bu dört ülkeye gerçekleştirilmiştir (Grafik 10, Ek Tablo 21).

4.5. Fiyatlar

Türkiye'de ayçiçeği alımı, özel sektörün yanı sıra Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri (örneğin Trakya Birlik) ve Konya Şeker gibi kuruluşlar tarafından da gerçekleştirilmektedir. Ayçiçeği fiyatlarının belirlenmesinde Trakya Birlik önemli bir rol oynamakta olup özel sektör firmaları da

genellikle bu belirlenen fiyat seviyelerini baz alarak alım yapmaktadır. Bununla birlikte, Türkiye'nin ayçiçeğinde net ithalatçı bir ülke olması, ayçiçeği tohumu ve yağ fiyatlarının küresel piyasalardaki dalgalanmalardan doğrudan etkilenmesine yol açmaktadır. Özellikle ithal fiyatlarında meydana gelen artışlar, yurtiçi fiyatlarının da yükselmesine neden olmakta ve fiyatların genel eğilimini yukarı yönlü şekillendirmektedir.

Grafik 11. Türkiye'de ayçiçeği tohumu üretici ve ayçiçek yağı tüketici fiyatları (TL/kg)

Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 25.09.2025)

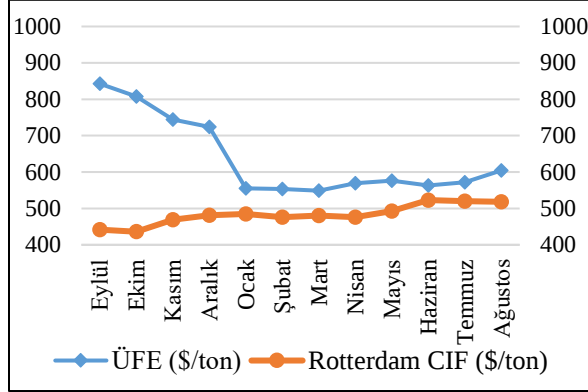
TÜİK verilerine göre, 2023/2024 pazarlama yılında Türkiye'de ayçiçeği tohumu üretici fiyatı bir önceki sezona göre %16,3 artarak 19,4 TL/kg olarak gerçekleşmiştir (Ek Tablo 28). Ayçiçek yağı tüketici fiyatları da yıllar itibarıyla artış eğiliminde olup 2022 yılı 4 aylık verisi dikkate alındığında 29,1 TL/kg olarak gerçekleşmiştir (Ek Tablo 29).

2023/2024 sezonunda Rotterdam üretici fiyatı 483 \$/ton, Türkiye fiyatı ise 638 \$/ton olarak gerçekleşmiştir.

Dünya üretici fiyatları FAO verilerine göre, 2023/2024 sezonu Ekim ayında en düşük seviyesine ulaşmışken, Haziran ayında en yüksek seviyede gerçekleşmiştir. Türkiye'de ise TÜİK verilerine göre, Şubat ayında en düşük seviyesinde iken Eylül ayında en yüksek seviyede gerçekleşmiştir (Grafik 12).

Genel olarak Türkiye’de rafine ayçiçek yağı fiyatı, dünya fiyatlarının üzerinde seyretmektedir.

Grafik 12. Dünya ve Türkiye’de ayçiçeği tohum fiyatları (2023/2024)

Kaynak: TÜİK, FAO (Erişim tarihi: 25.09.2025)

5. TÜRKİYE’DE TAHMİN: 2024/2025

2024/2025 sezonunda Türkiye’de ayçiçeği ekim alanlarının 974 bin ha, üretiminin ise 2,2 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. 2024 yılı ayçiçeği üretici fiyatı bir önceki yıla göre %3,5 oranında artışla 19,5 TL/kg’dır.

5.1. Ekim Alanları, Verim ve Üretim

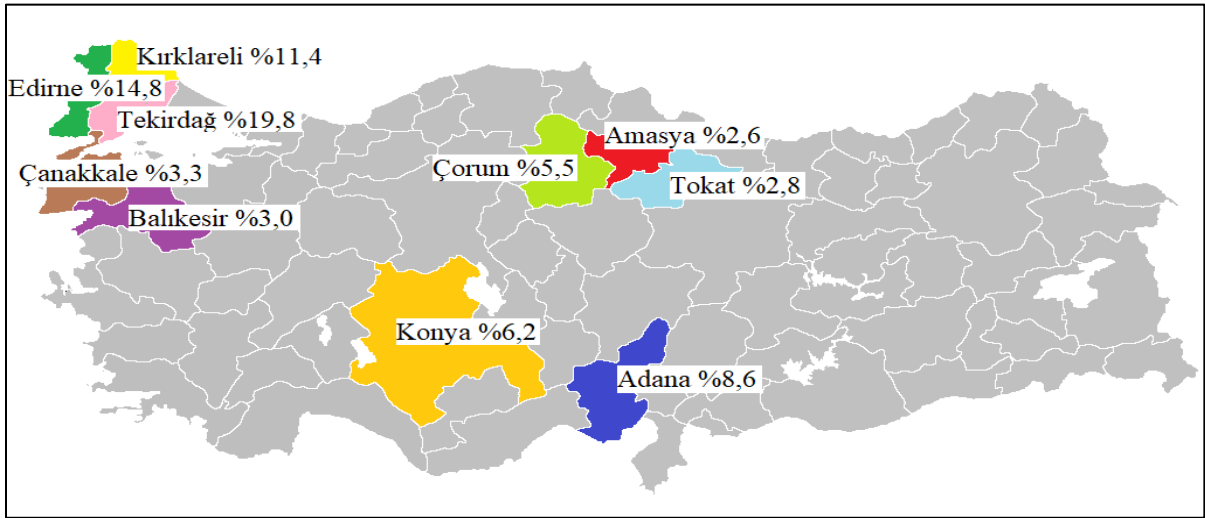
TÜİK verilerine göre; 2024/2025 sezonunda Türkiye’de ayçiçeği ekim alanlarının %2,2 artarak 974 bin ha, üretimin %0,1 oranında azalarak 2,2 milyon ton, ayçiçeği ortalama veriminin ise 225 kg/da olduğu tahmin edilmektedir (Tablo 3).

Yağlık ayçiçeğinde 2024 yılında yaşanan kuraklık ve aşırı sıcaklığın verimi ve dolayısı ile üretimi olumsuz etkilediği tahmin edilmektedir. Önceki yıla göre

üretim azalışının Edirne (%33), Çorum (%28), Adana (%16), Kırklareli (%3) başta olmak üzere birçok ilde görüldüğü tahmin edilmektedir (Ek Tablo 30).

Türkiye yağlık ayçiçeği ekim alanı 2024 yılında 855 bin ha’dır. Tekirdağ (169 bin ha), Edirne (127 bin ha), Kırklareli (97 bin ha), Adana (74 bin ha) ve Çorum (47 bin ha) yağlık ayçiçeği ekim alanlarının %66,3’ünü oluşturmaktadır (Ek Tablo 30).

Harita 1. Türkiye’de yağlık ayçiçeği ekim alanları (2024)

Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 25.09.2025)

Yağlık ayçiçeği üretiminde tahmin edilen azalışa bağlı olarak 2024/2025 sezonunda yurtiçi ham ayçiçek yağı üretiminde de azalış tahmin edilmektedir.

2024/2025 üretim sezonunda, ham yağ ithalatındaki gerileme sonucunda Türkiye’nin toplam ayçiçek ham yağ arzının %5,6 oranında azalarak 2,2 milyon tona düştüğü ve söz konusu arzın %32’sinin yurtiçi üretimle karşılandığı tahmin edilmektedir (Tablo 4).

5.2. Dış Ticaret

2024/2025 pazarlama yılında toplam tohum ihtiyacının %36,8’inin yurtiçi üretimle karşılandığı, geriye kalan açığın ise ayçiçeği tohum ithalatı, ham ve rafine yağın tohum karşılığı ile sağlandığı tahmin edilmektedir.

TÜİK verileri dikkate alındığında, tohum ithalatının önceki sezona göre yaklaşık 2,5 kat artarak 789 bin tona, bunun yanında ham yağ ithalatının %19,3 oranında azalarak 1,2

milyon tona düştüğü tahmin edilmektedir.

2023/2024 pazarlama yılında 861 bin ton olarak gerçekleşen rafine yağ ihracatının, 2024/2025 pazarlama yılında %6,7 azalışla 803 bin ton olarak gerçekleştiği tahmin edilmektedir (Tablo 4, Ek Tablo 9).

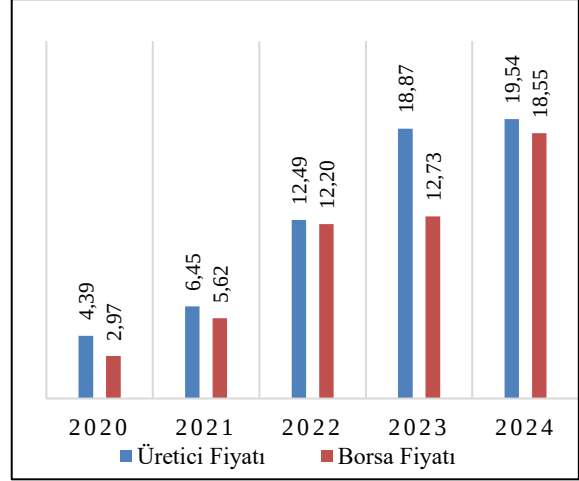
Türkiye'nin 2023/2024 pazarlama yılında en büyük ayçiçeği tohumu tedarikçisi konumunda olan Moldova'nın yerini 2024/2025 pazarlama yılında Romanya'nın aldığı tahmin edilmektedir (Ek Tablo 11).

5.3. Fiyatlar

Trakya Birlik gibi Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri, ayçiçeği tohumu fiyatlarını belirlerken hem çiftçinin maliyetlerini hem de pazar koşullarını dikkate almaktadır. Sezon başında belirlenen fiyatların, kilogram başına 16-22 TL arasında değişen seviyelerde gerçekleştiği tahmin edilmektedir. İthal ayçiçeği tohum fiyatlarının artış göstermesiyle birlikte yurtiçi fiyatlarının da yukarı yönlü bir seyir izlemeye devam ettiği tahmin edilmektedir.

Ayçiçeği üretici fiyatı ortalaması 2023 yılında 18,9 TL/kg iken, 2024 yılı ayçiçeği üretici fiyatı bir önceki yıla göre %3,5 oranında artışla 19,5 TL/kg'dır.

Grafik 13. Türkiye'de ayçiçeği tohumu üretici ve borsa fiyatları (TL/kg)

Kaynak: TÜİK, ETB (Erişim tarihi: 25.09.2025)

Ayçiçeği borsa fiyatında Edirne Ticaret Borsası hazır müstahsil satış fiyatları dikkate alınmış olup fiyat 2023 yılında 12,7 TL/kg iken, 2024 yılında %45,7'lik artışla 18,6 TL/kg'dır.

---

6. TÜRKİYE'DE ÖNGÖRÜ: 2025/2026

Türkiye’de 2025/2026 sezonunda ayçiçeği üretiminin azalacağı, ithalat ve ihracatın artacağı öngörülmektedir.

6.1. Ekim Alanları ve Üretim

TÜİK, 2025 yılı Bitkisel Üretim 2. Tahmin verilerine göre ayçiçeği tohumu üretiminin bir önceki sezona oranla %17,6 azalarak 1,8 milyon ton olacağı öngörülmektedir. Ayçiçeği tohumunun yağlı tohumlar üretimi içindeki payının ise %79,1’den %77,3’e düşeceği öngörülmektedir.

USDA verilerine göre; 2025/2026 pazarlama yılında Türkiye’de ayçiçeği ekim alanlarının %10,1 oranında artarak 760 bin ha’a yükseleceği öngörülmektedir. 2024/2025 pazarlama yılında 142 bin ton olan başlangıç stoklarının bu sezon %1,4 oranında azalarak 140 bin tona, bitiş stoklarının ise %1,4 oranında azalarak 140 bin tondan 138 bin tona düşeceği öngörülmektedir. Ayçiçek yağı üretiminde de %2,9’luk artış yaşanacağı öngörülmektedir.

6.2. Dış Ticaret

USDA verilerine göre; Türkiye’nin 2025/2026 pazarlama yılında ayçiçeği tohumu ithalat miktarında %37,5, ihracat miktarında ise %50 oranında azalış olacağı, ayçiçek yağı ithalatında herhangi bir değişim olmayacağı, ihracatında ise %23,7 oranında azalış olacağı öngörülmektedir

6.3. Fiyatlar

Türkiye’nin net ayçiçeği ithalatçısı olması nedeniyle ayçiçeği fiyatları, dünya fiyatları, döviz kurları ve petrol fiyatlarından direkt olarak etkilenmektedir.

Fiyatlara; rekolte, iklim şartları, tüketim, parite, spekülörlerin yatırım eğilimleri, ekonomik veriler ve devlet uygulamaları da etki etmektedir.

7. TÜRKİYE’DE YAĞLIK AYÇİÇEĞİ POLİTİKALARI

Yağlık ayçiçeğinde 2025 yılında ayçiçeği üreticisinin alacağı toplam destek miktarı; temel destek + planlı üretim desteği + su kısıtı desteği + üretim geliştirme desteği gibi kriterlere bağlı olarak değişebilecektir.

Türkiye’de yağlık ayçiçeğinin, üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması ve arz açığının giderilmesi amacıyla desteklenmesi önem arz etmektedir.

Bu kapsamda, yağlık ayçiçeği uzun yıllardır üretimi teşvik etmek ve bitkisel yağ açığını giderebilmek amacıyla devlet desteklemesi kapsamındadır.

Türkiye’de ayçiçeği ile ilgili politikalar tarımsal desteklemeler ve tarife kontenjanı uygulamaları ile sürdürülmektedir. Tarımsal desteklemeler ise alan bazlı destekler, havza bazlı destekler, Dahilde İşleme Rejimi (DİR) uygulamaları ve tarım sigortası desteği şeklinde uygulanmaktadır.

Uygulanmış Politikalar

- ✓ 1969-1994: Tarım Satış Kooperatiflerinin devlet adına destekleme alımları
- ✓ 1994 yılına kadar destekleme fiyatları (Garanti fiyat sistemi)
- ✓ 1996-1999 yılları arasında daha önceki yıllarda devlet adına alım yapan Tarım Satış Kooperatiflerine, Devlet Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) kaynaklı basit faizli kredi desteği
- ✓ 1999’dan itibaren prim desteği
- ✓ 1999-2001 Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında ihracat teşviği
- ✓ 2002-2008 DGD destekleri
- ✓ 2003 yılında Alternatif Ürün Desteği
- ✓ Girdi Destekleri (Gübre, Mazot) (2003)
- ✓ Tarife Kontenjanı uygulamaları ile ithalat izni

- ✓ Sertifikalı tohum kullanım desteği (2023)
- ✓ Lisanslı depolarda ürün depolama için kira, nakliye ve analiz desteği

Uygulanan Politikalar

Tarımda başlatılan yapısal reformlar ve destekleme yöntemlerindeki değişiklikler kapsamında; hem birliklerin dünya fiyatından ürün almasını sağlamak hem de üreticiye yüksek fiyat vermek amacıyla 1999 yılı ürünü yağlık ayçiçeğinde uygulanmaya başlanan prim sistemi devam etmektedir.

2025 sonrası dönemde 2025–2027 “Bitkisel Üretim Destekleme Modeli” olarak ilan edilen yeni sistemdir. Temel Destek Modeli ile alan bazlı desteklerin sürdürülebilir ve öngörülebilir çerçevede uygulanması hedeflenmekte, ürün bazlı prim uygulamalarıyla birlikte hibrit bir destek yapısı korunmaktadır. 2025 yılında ayçiçeği üreticisinin alacağı toplam destek miktarı; temel destek + sertifikalı tohum + su kısıtı + organik/organomineral gübre kullanımı gibi kriterlere bağlı olarak değişebilecektir. Ayçiçeğine (yağlık) 2025 yılı ürünü için verilen mevcut destekler aşağıdaki gibidir (TOB, 2025);

- 1) Temel Destek: İlgili üretim yılında, planlama kapsamındaki havzalarda ve ÇKS’ye kayıtlı arazilerde ayçiçeği üretiliyorsa,
  - 3. Kategori destek katsayısı: 1,5
  - Destek tutarı: 366 TL/da
- 2) Planlı Üretim Desteği: Bakanlık tarafından planlama kapsamına alınan havza ve ilçelerde ayçiçeği (yağlık) üretimi yapılıyorsa,

- Destek katsayısı: 1,5
- Destek tutarı: 366 TL/da

3) Yerli Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği: İlgili üretim yılında ÇKS'ye kayıtlı tarım arazilerinde yurt içinde üretilip sertifikalandırılan tohumu kullanarak ekim yapan çiftçilere,

- Destek katsayısı: 0,6
- Destek tutarı: 146,4 TL/da

4) Yeraltı Su Kısıtı Desteği: Yeraltı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı olduğunun Bakanlıkça ilan edilen havza/ilçe listesindeki alanlarda ayçiçeği (yağlık) yetiştiriciliği yapılıyorsa,

- Destek katsayısı: 1,2
- Destek tutarı: 292,8 TL/da

5) Organik/Organomineral Gübre: GTS'de ilgili üretim yılı için bir önceki yılın 1 Eylül tarihi ile ilgili yılın 31 Ağustos tarihleri arasında satış kaydı bulunan, Bakanlıktan tescil belgeli olan katı organik-organomineral ürünler, katı organik toprak düzenleyici ürünler ile kaplama gübre ve fermentasyon sonucu elde edilen organik gübreler için ilgili üretim yılında temel destekten yararlanma hakkı bulunan çiftçilere tarım arazisi ile orantılı olarak Kararda belirtilen destek katsayısına göre hesaplanan tutar üzerinden destekleme ödemesi yapılır.

- Destek katsayısı: 0,21
- Destek tutarı: 51,24 TL/da

6) Lisanslı depolarda ürün depolama için kira desteklemesi (Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen kira ücret tarifesinin %75'i oranında)

7) Sigorta poliçe primlerinin bir kısmı tarım sigortası kapsamında desteklenmektedir.

Diğer yandan, Ticaret Politikası kapsamında, gümrük vergileri ve tarife kontenjanları piyasa denge ve arz güvenliği esas alınarak dönemsel olarak düzenlenebilmekte, arz sıkışıklığı veya aşırı fiyat dalgalanması yaşanan dönemlerde hızlı aksiyon kabiliyeti korunmaktadır. Türkiye'de ayçiçeği tohumu ve ham yağ ithalatında gümrük vergisi ve gözetim fiyatı uygulamaları devam etmektedir.

17 Temmuz 2025 tarihli Resmi Gazete'de yer alan Yağlık Ayçiçeği Tohumu ve Ham Ayçiçeği Yağı İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 10100) ile yağlık ayçiçeği tohumu ve ham ayçiçek yağı için 2026 yılı tarife kontenjanı uygulaması yeniden belirlenmiştir.

Buna göre; 1 Temmuz-30 Kasım 2025 tarihleri arasında yerli ayçiçeği tohumu alımı yapan firmalara tahsis edilmek üzere, 1 milyon ton yağlık ayçiçeği tohumu ithalatında %0 veya bunun karşılığı 400 bin ton ham ayçiçeği yağı ithalatında %20 gümrük vergili tarife kontenjanı açılmıştır.

EK TABLOLAR**Ek Tablo 1. Dünyada başlıca yağlı tohumların arzı ve dağılımı (bin ton)**

	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25 ¹	2025/26 ²	24/25-25/26 Değişim (%)	% Pay 2025/26
EKİM ALANI (1000 ha)							
Soya	131.578	137.360	140.662	146.809	144.670	-1,46	52,41
Kanola	38.716	42.443	42.987	42.443	43.360	2,16	15,71
Yerfıstığı	31.142	29.061	29.814	30.036	29.556	-1,60	10,71
Ayçiçeği	28.537	28.295	27.806	28.222	29.507	4,55	10,69
Pamuk	31.553	31.064	30.401	29.563	28.960	-2,04	10,49
Toplam	261.526	268.223	271.670	277.073	276.053	-0,37	100
ÜRETİM							
Soya	360.538	378.360	396.355	424.200	425.867	0,39	61,58
Kanola	76.648	89.858	89.990	85.726	90.961	6,11	13,15
Ayçiçeği	56.858	52.776	55.974	52.427	55.268	5,42	7,99
Yerfıstığı	52.123	49.804	49.845	52.244	51.739	-0,97	7,48
Pamuk Çiğiti	39.616	40.329	39.484	41.070	40.790	-0,68	5,90
Palm Çekirdeği	18.875	19.749	19.586	20.608	21.056	2,17	3,04
Hindistan Cevizi	6.032	6.004	6.212	5.798	5.868	1,21	0,85
Toplam	610.690	636.880	657.446	682.073	691.549	1,39	100
İTHALAT							
Soya	154.763	168.509	178.284	178.166	186.214	4,52	88,18
Kanola	13.887	20.015	18.260	20.069	17.005	-15,27	8,05
Yerfıstığı	3.956	4.145	4.000	3.926	4.153	5,78	1,97
Ayçiçeği	3.832	3.773	2.538	2.689	2.479	-7,81	1,17
Pamuk Çiğiti	994	1.366	1.188	1.066	1.082	1,50	0,51
Palm Çekirdeği	146	157	190	188	146	-22,34	0,07
Hindistan Cevizi	101	80	81	91	91	0,00	0,04
Toplam	177.679	198.045	204.541	206.195	211.170	2,41	100
İŞLENEN							
Soya	316.465	315.446	331.189	354.514	366.629	3,42	63,22
Kanola	72.012	82.107	84.529	84.147	85.497	1,60	14,74
Ayçiçeği	46.692	51.360	52.278	47.540	50.556	6,34	8,72
Pamuk Çiğiti	30.019	30.216	31.409	31.191	31.053	-0,44	5,35
Palm Çekirdeği	18.721	19.760	19.446	20.460	20.998	2,63	3,62
Yerfıstığı	19.700	19.058	18.442	19.331	19.372	0,21	3,34
Hindistan Cevizi	5.954	5.912	6.166	5.788	5.843	0,95	1,01
Toplam	509.563	523.859	543.459	562.971	579.948	3,02	100
İHRACAT							
Soya	154.428	171.830	177.809	183.471	187.782	2,35	87,83
Kanola	15.002	19.815	18.666	19.493	17.217	-11,68	8,05
Yerfıstığı	4.432	4.834	4.793	5.030	4.824	-4,10	2,26
Ayçiçeği	3.942	4.017	2.708	2.862	2.611	-8,77	1,22
Pamuk Çiğiti	1.244	1.091	1.210	1.365	1.228	-10,04	0,57
Hindistan Cevizi	108	103	81	69	84	21,74	0,04
Palm Çekirdeği	54	60	94	115	47	-59,13	0,02
Toplam	179.210	201.750	205.361	212.405	213.793	0,65	100
BİTİŞ STOKLARI							
Soya	93.524	101.881	115.136	123.583	123.991	0,33	85,50
Kanola	7.340	10.966	11.989	10.364	11.374	9,75	7,84
Yerfıstığı	4.976	4.299	4.073	4.022	4.212	4,72	2,90
Ayçiçeği	7.821	4.120	3.240	3.275	3.473	6,05	2,39
Pamuk Çiğiti	1.527	1.456	1.600	1.469	1.584	7,83	1,09
Palm Çekirdeği	317	278	319	333	341	2,40	0,24
Hindistan Cevizi	56	46	40	37	36	-2,70	0,02
Toplam	115.561	123.046	136.397	143.083	145.011	1,35	100

Kaynak: USDA (Erişim Tarihi: 17.09.2025) ¹/Tahmin, ²/Öngörü

Ek Tablo 2. Dünyada başlıca bitkisel yağların arzı ve dağılımı (bin ton)

	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25 ¹	2025/26 ²	24/25-25/26 Değişim (%)	% Pay 2025/26
ÜRETİM							
Palm Yağı	73.275	76.747	76.092	78.931	80.816	2,39	34,44
Soya Yağı	60.005	60.656	63.998	68.690	70.866	3,17	30,20
Kanola Yağı	29.145	33.247	34.327	34.101	34.699	1,75	14,79
Ayçiçek Yağı	19.680	21.708	22.126	20.067	21.305	6,17	9,08
Palm Çekirdeği Yağı	8.241	8.747	8.599	9.052	9.279	2,51	3,95
Yerfıstığı Yağı	6.411	6.193	5.997	6.299	6.318	0,30	2,69
Çiğit Yağı	4.530	4.562	4.737	4.718	4.681	-0,78	1,99
Hindistan Cevizi Yağı	3.734	3.723	3.882	3.674	3.709	0,95	1,58
Zeytin Yağı	3.299	2.527	2.422	3.356	3.016	-10,13	1,29
Toplam	208.320	218.110	222.180	228.888	234.689	2,53	100
İTHALAT							
Palm Yağı	41.332	46.177	41.838	41.500	43.423	4,63	53,60
Soya Yağı	11.646	11.091	10.561	13.331	11.938	-10,45	14,74
Ayçiçek Yağı	9.718	12.616	13.863	11.759	12.168	3,48	15,02
Kanola Yağı	5.110	6.916	7.499	6.715	7.130	6,18	8,80
Palm Çekirdeği Yağı	2.544	2.684	2.711	2.556	2.666	4,30	3,29
Hindistan Cevizi Yağı	2.230	1.947	2.181	1.965	2.044	4,02	2,52
Zeytin Yağı	1.188	1.087	1.111	1.203	1.206	0,25	1,49
Yerfıstığı Yağı	293	392	339	480	362	-24,58	0,45
Çiğit Yağı	127	85	76	84	75	-10,71	0,09
Toplam	74.188	82.995	80.179	79.593	81.012	1,78	100
İŞLENEN							
Soya Yağı	316.465	315.446	331.189	354.514	366.629	3,42	63,21
Kanola Yağı	72.012	82.107	84.529	84.147	85.497	1,60	14,74
Ayçiçek Yağı	46.771	51.439	52.357	47.619	50.635	6,33	8,73
Çiğit Yağı	30.019	30.216	31.409	31.191	31.053	-0,44	5,35
Palm Çekirdeği Yağı	18.704	19.741	19.426	20.440	20.978	2,63	3,62
Yerfıstığı Yağı	19.700	19.058	18.442	19.331	19.372	0,21	3,34
Hindistan Cevizi Yağı	5.927	5.885	6.166	5.788	5.843	0,95	1,01
Toplam	509.598	523.892	543.518	563.030	580.007	3,02	100
İHRACAT							
Palm Yağı	43.906	49.354	44.377	44.801	45.708	2,02	52,71
Soya Yağı	12.440	11.742	11.810	14.667	13.099	-10,69	15,11
Ayçiçek Yağı	11.221	14.313	15.337	13.088	13.620	4,06	15,71
Kanola Yağı	5.213	6.534	7.485	7.146	7.480	4,67	8,63
Palm Çekirdeği Yağı	2.776	2.969	3.093	2.997	2.947	-1,67	3,40
Hindistan Cevizi Yağı	2.281	2.029	2.395	2.039	2.088	2,40	2,41
Zeytin Yağı	1.350	1.208	1.170	1.229	1.262	2,69	1,46
Yerfıstığı Yağı	350	346	370	531	420	-20,90	0,48
Çiğit Yağı	103	83	51	80	95	18,75	0,11
Toplam	79.640	88.578	86.088	86.578	86.719	0,16	100
BİTİŞ STOKLARI							
Palm Yağı	16.732	16.940	15.869	15.096	15.240	0,95	51,06
Soya Yağı	5.320	5.842	5.705	5.994	5.844	-2,50	19,58
Kanola Yağı	2.523	3.448	3.501	3.210	3.122	-2,74	10,46
Ayçiçek Yağı	2.765	3.221	2.910	2.750	2.573	-6,44	8,62
Palm Çekirdeği Yağı	956	942	940	1.079	1.123	4,08	3,76
Hindistan Cevizi Yağı	912	885	901	864	831	-3,82	2,78
Zeytin Yağı	711	539	395	578	536	-7,27	1,80
Yerfıstığı Yağı	360	393	331	385	401	4,16	1,34
Çiğit Yağı	162	155	191	188	176	-6,38	0,59
Toplam	30.441	32.365	30.743	30.144	29.846	-0,99	100

Kaynak: USDA (Erişim Tarihi: 17.09.2025) ¹/Tahmin, ²/Öngörü

Ek Tablo 3. Dünyada ayçiçeği tohumunun ülkelere göre dağılımı (bin ton)

	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25 ¹	2025/26 ²	% Pay (2025/26)
EKİM ALANI (1000 ha)						
Rusya	9.612	9.111	9.300	9.600	10.700	36,26
Ukrayna	7.100	5.700	6.400	6.000	5.800	19,66
AB	4.372	4.967	4.689	4.863	4.700	15,93
Arjantin	1.960	2.453	1.843	2.275	2.050	6,95
Kazakistan	940	1.090	1.127	1.256	1.750	5,93
Türkiye	760	790	700	690	760	2,58
Diğer	3.793	4.184	3.747	3.538	3.747	12,70
DÜNYA	28.537	28.295	27.806	28.222	29.507	100,00
ÜRETİM						
Rusya	15.572	16.254	17.100	16.900	19.000	34,38
Ukrayna	17.500	12.200	15.500	13.000	12.700	22,98
AB	10.328	9.386	10.084	8.532	8.850	16,01
Arjantin	4.050	5.019	3.895	5.100	4.300	7,78
Kazakistan	1.032	1.304	1.236	1.834	2.400	4,34
Çin	2.154	1.741	1.983	1.750	2.100	3,80
Türkiye	1.750	1.900	1.550	1.350	1.600	2,89
Diğer	4.472	4.972	4.626	3.961	4.318	7,81
DÜNYA	56.858	52.776	55.974	52.427	55.268	100,00
İTHALAT						
Türkiye	669	941	328	800	500	20,17
AB	1.795	1.460	828	600	750	30,25
Çin	157	268	183	175	250	10,08
ABD	174	140	157	163	168	6,78
Belarus	50	135	140	150	150	6,05
Kazakistan	230	198	228	130	0	0,00
Diğer	757	631	674	671	661	26,66
DÜNYA	3.832	3.773	2.538	2.689	2.479	100,00
İHRACAT						
AB	397	596	447	750	400	15,32
Moldova	513	231	491	540	440	16,85
Çin	438	380	530	450	425	16,28
Rusya	275	260	375	275	350	13,40
Kazakistan	222	313	173	250	415	15,89
Türkiye	118	102	102	200	100	3,83
Arjantin	161	94	73	150	75	2,87
Diğer	1.818	2.041	517	247	406	15,55
DÜNYA	3.942	4.017	2.708	2.862	2.611	100,00
YURTİÇİ TÜKETİM						
Rusya	14.450	16.180	16.980	16.800	18.420	33,53
Ukrayna	11.350	14.175	15.875	12.825	12.575	22,89
AB	11.460	10.535	10.250	8.535	9.150	16,66
Arjantin	3.850	4.553	4.087	4.650	4.300	7,83
Türkiye	2.302	2.672	1.802	1.952	2.002	3,64
Kazakistan	1.020	1.172	1.330	1.672	1.985	3,61
Diğer	6.900	6.946	6.360	5.785	6.506	11,84
DÜNYA	51.332	56.233	56.684	52.219	54.938	100,00
BİTİŞ STOKLARI						
Arjantin	711	1.084	820	1.121	1.047	30,15
Rusya	1.018	907	717	617	897	25,83
AB	666	381	596	443	493	14,20
Ukrayna	4.645	845	176	305	210	6,05
Çin	248	197	253	233	258	7,43
Türkiye	101	168	142	140	138	3,97
ABD	134	166	259	89	113	3,25
Diğer	298	372	277	327	317	9,13
DÜNYA	7.821	4.120	3.240	3.275	3.473	100,00

Kaynak: USDA (Erişim Tarihi: 17.09.2025) ¹/Tahmin, ²/Öngörü

Ek Tablo 4. Dünyada ayçiçek yağının ülkelere göre dağılımı (bin ton)

	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25 ¹	2025/26 ²	% Pay (2025/26)
ÜRETİM						
Rusya	5.782	6.484	6.815	6.732	7.393	34,70
Ukrayna	4.644	6.020	6.751	5.290	5.332	25,03
Avrupa Birliği	4.394	4.014	3.887	3.169	3.423	16,07
Arjantin	1.544	1.754	1.673	1.843	1.710	8,03
Türkiye	925	1.066	696	762	784	3,68
Kazakistan	398	460	527	670	796	3,74
Diğer	1.993	1.910	1.777	1.601	1.867	8,76
DÜNYA	19.680	21.708	22.126	20.067	21.305	100,00
İTHALAT						
Hindistan	1.956	2.988	3.516	3.000	3.200	26,30
Avrupa Birliği	2.178	2.103	2.965	2.325	2.300	18,90
Türkiye	1.308	1.711	1.491	1.300	1.300	10,68
İran	670	800	754	800	700	5,75
Çin	513	1.555	1.207	650	1.000	8,22
Irak	462	571	530	525	500	4,11
Diğer	2.631	2.888	3.400	3.159	3.168	26,04
DÜNYA	9.718	12.616	13.863	11.759	12.168	100,00
İHRACAT						
Ukrayna	4.465	5.624	6.264	4.744	4.875	35,79
Rusya	3.250	4.000	4.400	4.200	4.800	35,24
Arjantin	873	1.115	1.198	1.275	1.150	8,44
Türkiye	889	1.102	1.189	950	725	5,32
Avrupa Birliği	850	1.258	990	650	650	4,77
Kazakistan	178	314	385	500	600	4,41
Diğer	716	900	911	769	820	6,02
DÜNYA	11.221	14.313	15.337	13.088	13.620	100,00
YURTIÇİ TÜKETİM						
Avrupa Birliği	5.287	5.213	5.413	5.163	5.153	25,73
Hindistan	1.900	2.750	3.525	2.900	3.300	16,48
Rusya	2.300	2.425	2.525	2.575	2.575	12,86
Türkiye	1.260	1.290	1.440	1.140	1.340	6,69
İran	775	825	875	850	750	3,74
Çin	955	1.803	1.419	835	1.320	6,59
Arjantin	602	652	562	562	562	2,81
Diğer	4.445	4.597	5.204	4.873	5.030	25,11
DÜNYA	17.524	19.555	20.963	18.898	20.030	100,00
BİTİŞ STOKLARI						
Hindistan	230	530	534	635	553	21,49
Avrupa Birliği	646	292	741	422	342	13,29
Arjantin	344	331	244	250	248	9,64
Ukrayna	94	76	134	231	233	9,06
Rusya	286	346	237	195	214	8,32
İran	259	273	195	176	157	6,10
Türkiye	226	611	169	141	160	6,22
Diğer	680	762	656	700	666	25,88
DÜNYA	2.765	3.221	2.910	2.750	2.573	100,00

Kaynak: USDA (Erişim Tarihi: 17.09.2025) ¹/Tahmin, ²/Öngörü

Ek Tablo 5. Avrupa Birliği başlıca yağlı tohumlar (bin ton)

	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025 ¹	2025/2026 ²
EKİLİ ALAN (1000 HA)					
Kanola	5.362	5.924	6.269	5.700	5.980
Ayçiçeği	4.372	4.967	4.689	4.863	4.700
Soya	1.005	1.116	1.016	1.125	1.075
ÜRETİM					
Kanola	17.353	19.613	20.447	16.861	19.650
Ayçiçeği	10.328	9.386	10.084	8.532	8.850
Soya	2.833	2.610	2.807	2.921	2.770
İTHALAT					
Soya	14.545	13.127	13.461	14.600	14.300
Kanola	5.433	6.841	5.457	7.964	5.700
Ayçiçeği	1.795	1.460	828	600	750
İHRACAT					
Ayçiçeği	397	596	447	750	400
Kanola	452	544	534	383	350
Soya	291	230	253	400	300
YURTIÇİ TÜKETİM					
Kanola	22.375	24.875	25.150	24.100	25.250
Soya	16.970	15.820	15.995	16.520	16.820
Ayçiçeği	11.460	10.535	10.250	8.535	9.150
BİTİŞ STOKLARI					
Kanola	699	1.734	1.954	2.296	2.046
Soya	1.572	1.259	1.279	1.880	1.830
Ayçiçeği	666	381	596	443	493

Kaynak: USDA (Erişim Tarihi: 17.09.2025) ¹/Tahmin, ²/Öngörü

Ek Tablo 6. Dünya ayçiçek tohumu ve ayçiçek yağı fiyatları (\$/ton)

Üretim Sezonu	Ayçiçeği Tohumu	Ayçiçek Yağı
	Rotterdam CIF	AB FOB
2013/14	466	929
2014/15	432	850
2015/16	440	849
2016/17	408	807
2017/18	403	776
2018/19	380	719
2019/20	420	795
2020/21	685	1.350
2021/22	763	1.676
2022/23	486	1.100
2023 Ekim	436	913
2023 Kasım	469	952
2023 Aralık	481	947
2024 Ocak	485	949
2024 Şubat	476	924
2024 Mart	480	945
2024 Nisan	476	977
2024 Mayıs	493	1.012
2024 Haziran	523	1.044
2024 Temmuz	520	1.077
2024 Ağustos	518	1.057
2024 Eylül	518	1.057
2023/24	537	1.072

Kaynak: FAO (Erişim tarihi: 10.09.2025)

Ek Tablo 7. Türkiye'nin aydıncı tohumu, ham yağ, rafine yağ ve küspe ithalat miktarı (ton)

	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	TOPLAM
2017/2018													
Tohum	11.442	56.781	93.223	125.852	175.272	196.243	251.674	198.116	98.449	151.844	163.670	20.388	1.542.954
Ham Yağ	22.091	33.465	143.157	111.365	55.692	72.302	106.547	93.614	114.147	94.938	110.705	47.793	1.005.817
Rafine Yağ	5.004	7.088	10.857	6.783	5.515	11.245	3.692	6.316	2.968	6.196	11.157	6.872	83.693
Küspe	86.174	175.154	163.010	159.801	248.755	254.482	123.831	254.855	196.848	107.782	52.709	19.548	1.842.948
2018/2019													
Tohum	15.865	45.319	117.694	120.451	121.484	164.844	346.578	299.882	532.585	357.586	89.698	19.112	2.231.097
Ham Yağ	56.944	67.987	63.367	102.296	129.341	95.272	122.693	105.427	109.783	102.424	76.663	44.583	1.076.780
Rafine Yağ	4.055	189	1.628	3.349	4.740	7.718	3.835	10.829	10.876	7.919	4.203	1.739	61.080
Küspe	24.087	71.587	116.490	118.059	182.324	233.801	287.862	266.225	196.296	124.662	117.978	81.219	1.820.589
2019/2020													
Tohum	178.567	178.204	101.202	89.243	171.292	374.652	355.396	233.642	350.422	269.273	42.534	11.574	2.356.000
Ham Yağ	56.228	96.087	75.929	115.541	103.950	147.186	128.891	200.543	360.622	215.866	122.323	52.417	1.675.584
Rafine Yağ	6.368	6.655	8.559	8.492	3.734	7.477	3.842	3.310	1.859	2.880	4.906	5.804	63.886
Küspe	71.731	136.817	186.695	296.700	217.250	211.814	134.027	94.833	246.032	204.488	170.547	87.979	2.058.913
2020/2021													
Tohum	12.774	44.393	98.315	146.715	102.239	111.254	110.642	113.059	104.743	39.794	14.960	8.469	907.357
Ham Yağ	18.030	13.888	64.907	99.991	63.708	96.302	143.733	112.733	25.590	33.285	36.500	46.464	755.130
Rafine Yağ	1.395	3.304	3.225	4.515	2.023	2.606	1.550	2.335	470	225	147	1.256	23.052
Küspe	31.483	103.433	106.135	119.211	79.240	59.689	80.209	91.404	56.732	31.421	29.301	24.382	812.641
2021/2022													
Tohum	8.135	28.837	53.154	38.901	16.001	37.020	46.952	34.995	54.306	150.557	118.706	81.103	668.666
Ham Yağ	40.288	30.770	87.939	179.887	134.601	112.926	90.339	114.867	159.590	132.725	70.485	150.564	1.304.982
Rafine Yağ	77	125	691	1.315	107	60	87	164	87	58	285	198	3.252
Küspe	22.401	44.454	134.160	109.711	95.241	44.562	31.683	70.422	72.372	75.808	42.786	76.143	819.743
2022/2023													
Tohum	13.906	55.586	77.257	140.049	116.166	119.583	67.334	71.674	169.407	89.214	14.585	6.498	941.258
Ham Yağ	152.585	127.923	105.431	97.706	141.036	147.008	206.114	141.995	286.685	113.124	115.478	68.096	1.703.182
Rafine Yağ	273	306	1.389	91	23	20	82	491	255	1.128	2.661	749	7.469
Küspe	28.562	55.834	51.920	36.640	88.403	66.680	92.842	69.174	105.310	88.102	134.812	60.321	878.599
2023/2024													
Tohum	32.918	14.024	13.129	31.417	16.148	28.815	71.990	65.565	14.323	19.107	19.360	1.698	328.494
Ham Yağ	76.046	106.172	109.896	126.762	89.173	161.749	209.036	203.331	165.215	95.221	74.892	59.447	1.476.940
Rafine Yağ	572	1.095	1.434	1.611	654	1.945	2.708	933	290	350	2.503	481	14.575
Küspe	26.736	43.535	54.302	82.772	148.059	224.178	162.326	147.824	160.447	79.390	110.882	71.340	1.311.791
2024/2025													
Tohum	5.480	20.891	19.289	5.063	80.888	152.801	163.143	246.305	44.152	42.850	5.684	1.987	788.533
Ham Yağ	86.892	59.620	80.072	99.213	99.109	128.295	115.932	154.680	130.512	126.309	40.898	70.569	1.192.101
Rafine Yağ	1.728	6.018	2.858	1.851	3.116	4.263	6.372	1.878	3.079	5.486	3.683	3.503	43.835
Küspe	36.185	75.326	169.128	130.588	161.409	103.214	91.705	79.872	49.850	50.446	35.627	58.213	1.041.566

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 8. Türkiye'nin ayrıçeği tohumu, ham yağ, rafine yağ ve kúspe ithalat değeri (bin \$)

	Eylöl	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	TOPLAM
2017/2018													
Tohum	11.120	34.721	51.781	72.972	91.281	85.345	114.926	96.770	66.885	84.085	86.162	20.050	816.098
Ham Yağ	17.328	34.219	126.897	99.939	52.422	57.099	84.581	72.653	90.670	76.623	88.042	37.099	837.572
Rafine Yağ	5.848	9.034	13.317	7.667	6.317	12.379	4.058	6.549	2.934	5.778	10.887	6.350	91.119
Kúspe	16.685	32.677	30.054	29.177	46.133	48.955	27.152	64.759	53.188	30.332	14.572	5.232	398.917
2018/2019													
Tohum	15.439	27.891	48.674	53.856	57.713	84.572	152.490	150.900	235.375	161.955	49.115	12.822	1.050.801
Ham Yağ	42.987	49.624	46.491	71.802	87.530	63.978	84.749	72.985	78.863	72.472	55.020	35.167	761.669
Rafine Yağ	3.516	218	1.465	2.911	4.202	6.718	3.590	9.686	10.000	7.550	4.062	1.750	55.665
Kúspe	6.234	18.189	28.209	28.386	42.745	54.299	66.984	60.752	42.791	28.011	27.367	19.211	423.178
2019/2020													
Tohum	79.151	63.674	41.572	47.274	88.902	177.779	171.115	109.198	172.972	138.256	34.440	13.527	1.137.860
Ham Yağ	42.483	70.150	55.258	80.735	73.272	107.421	100.643	151.173	263.391	156.511	90.838	39.197	1.231.071
Rafine Yağ	6.217	6.542	8.373	8.319	3.618	7.210	3.820	3.191	1.924	2.961	4.610	5.477	62.262
Kúspe	16.812	29.896	39.478	61.865	45.718	45.936	29.639	20.959	58.137	48.772	40.694	20.499	458.402
2020/2021													
Tohum	8.223	21.996	53.183	91.876	72.165	79.046	84.159	88.051	79.533	29.873	10.439	7.874	626.418
Ham Yağ	14.868	13.203	58.148	100.378	69.826	114.778	184.279	162.549	40.485	49.791	46.056	55.967	910.330
Rafine Yağ	1.332	3.304	3.360	5.189	2.665	3.584	2.309	3.713	553	477	219	1.896	28.599
Kúspe	7.294	26.474	30.268	38.046	25.778	21.080	28.347	29.988	18.737	11.129	10.143	7.545	254.830
2021/2022													
Tohum	6.026	19.301	38.188	27.450	13.494	31.360	42.701	35.595	49.408	133.343	99.966	60.452	557.283
Ham Yağ	50.734	39.248	120.550	250.933	190.094	155.547	128.686	186.228	286.276	257.019	125.238	227.152	2.017.704
Rafine Yağ	215	224	1.098	1.728	217	152	264	430	228	220	534	414	5.724
Kúspe	7.368	13.602	43.477	35.183	30.012	14.687	12.082	25.072	26.976	26.287	14.101	24.370	273.216
2022/2023													
Tohum	10.422	36.409	46.778	87.767	71.461	79.667	49.753	50.812	95.139	51.293	19.412	11.464	610.377
Ham Yağ	213.129	169.007	134.422	125.473	176.634	180.695	241.941	151.891	278.105	101.797	99.369	65.531	1.937.994
Rafine Yağ	569	529	2.240	284	82	77	216	694	348	1.370	2.597	920	9.926
Kúspe	8.354	15.054	14.343	10.450	27.183	21.598	31.792	23.767	34.868	28.133	42.235	18.852	276.627
2023/2024													
Tohum	18.197	7.425	6.701	19.212	22.446	25.439	46.784	37.199	12.647	11.007	15.636	2.598	225.293
Ham Yağ	74.056	95.220	94.232	114.934	79.868	143.323	181.957	175.482	144.154	87.178	74.753	60.131	1.325.287
Rafine Yağ	873	1.318	1.605	1.939	794	2.191	3.098	1.220	325	529	2.987	768	17.648
Kúspe	8.530	13.201	16.151	25.897	46.194	66.723	42.911	37.629	40.244	19.578	27.571	17.438	362.067
2024/2025													
Tohum	3.596	13.269	13.273	4.123	56.100	106.282	113.173	162.338	28.988	26.851	3.869	2.076	533.938
Ham Yağ	86.587	61.859	90.009	118.744	121.200	148.921	142.118	186.635	158.315	151.223	48.160	83.627	1.397.398
Rafine Yağ	2.133	7.454	3.490	2.341	3.902	5.778	9.511	3.158	5.192	8.831	5.759	5.201	62.750
Kúspe	8.948	19.503	45.114	34.182	39.834	24.732	21.689	19.389	12.257	12.273	8.636	14.311	260.868

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 9. Türkiye'nin ayçiçeği tohumu, ham yağ, rafine yağ ve küspe ihracat miktarı (ton)

	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	TOPLAM
2017/2018													
Tohum	7.254	29.482	15.719	18.119	16.765	15.315	9.243	7.854	12.527	2.639	4.769	8.086	147.773
Ham Yağ	3.300	327	586	542	3.144	2.296	3.553	4.838	5.087	3.727	2.578	3.325	33.303
Rafine Yağ	29.459	31.493	27.288	28.954	26.687	26.565	32.834	39.392	39.860	24.045	31.805	32.224	370.605
Küspe	0	148	54	153	1.615	385	3.154	230	1.560	1.404	601	1.887	11.191
2018/2019													
Tohum	4.646	12.309	9.800	16.786	8.023	16.994	4.181	4.775	18.279	3.034	2.743	14.492	116.063
Ham Yağ	386	3.543	5.678	411	4.518	11.213	8.144	3.960	3.327	8.907	12.490	467	63.044
Rafine Yağ	35.486	41.636	39.069	33.043	30.270	30.998	32.536	37.652	46.205	22.810	42.465	38.658	430.828
Küspe	3.186	1.250	2.619	2.948	200	4.026	925	198	269	676	1.732	4.752	22.781
2019/2020													
Tohum	4.454	8.977	20.246	9.229	7.203	7.026	6.684	10.068	7.594	6.898	2.669	7.630	98.678
Ham Yağ	6.359	7.247	3.901	9.747	7.788	11.645	3.660	5.772	3.795	3.781	4.984	4.080	72.760
Rafine Yağ	45.309	53.075	43.037	37.646	43.806	48.283	55.250	62.894	58.870	70.206	65.278	53.018	636.674
Küspe	293	73	44	2.397	50	2.697	99	968	489	7.362	100	149	14.718
2020/2021													
Tohum	6.748	23.416	12.657	16.767	15.000	11.766	8.477	8.318	4.928	4.581	7.562	3.065	123.285
Ham Yağ	2.333	2.201	2.071	39.900	4.114	38.318	21.112	11.510	14.421	14.248	5	2.268	152.500
Rafine Yağ	57.705	40.555	44.050	43.560	27.832	27.167	45.372	40.205	31.181	48.789	29.044	41.819	477.279
Küspe	119	850	912	284	295	1.900	998	791	1.700	6.083	3.294	1.077	18.303
2021/2022													
Tohum	5.906	11.106	16.568	16.155	14.037	13.085	8.195	8.035	5.320	7.920	5.820	5.594	117.742
Ham Yağ	6.861	1.163	8.167	13.736	11.987	15.894	7.989	50.886	28.400	52.995	51.429	62.098	311.606
Rafine Yağ	43.568	44.573	47.226	51.428	46.036	63.637	20.225	19.390	50.676	68.352	55.163	61.579	571.851
Küspe	1.175	1.019	3.139	191	2.573	3.241	182	951	16.263	3.933	1.646	1.451	35.763
2022/2023													
Tohum	6.150	8.102	16.766	15.352	13.409	10.458	8.842	5.654	4.661	5.015	3.578	4.222	102.208
Ham Yağ	23.627	36.465	39.124	54.207	2.276	21.883	85.822	29.497	7.392	24.193	27.808	4.661	356.953
Rafine Yağ	62.132	65.458	61.719	65.345	65.602	43.857	74.170	68.332	63.571	39.581	62.745	69.855	742.369
Küspe	37.396	5.438	303	2.984	208	1.434	13.253	1.507	8.473	52	637	6.069	77.753
2023/2024													
Tohum	6.134	5.950	13.835	11.470	14.254	13.663	8.016	5.601	8.154	5.330	4.660	5.083	102.151
Ham Yağ	12.166	11.354	28.942	46.941	23.515	11.003	53.369	35.663	26.401	53.980	10.291	9.571	323.196
Rafine Yağ	79.448	71.839	69.761	77.586	60.038	75.030	78.285	68.322	81.888	61.270	73.183	64.651	861.302
Küspe	175	824	425	7.710	6.734	634	6.268	1.524	8.630	1.044	2.672	8.076	44.716
2024/2025													
Tohum	10.779	16.571	30.314	22.314	21.260	16.130	13.217	9.787	11.441	9.636	7.159	5.782	174.390
Ham Yağ	10.706	9.331	8.189	9.840	6.596	16.374	18.658	13.716	25.260	44.016	11.732	16.488	190.907
Rafine Yağ	61.715	62.171	61.494	63.228	70.752	66.057	72.071	70.802	79.682	66.501	65.955	62.250	802.678
Küspe	458	5.704	2.332	11.715	1.800	6.508	8.106	508	730	8.859	5.422	931	53.072

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 10. Türkiye'nin ayçiçeği tohumu, ham yağ, rafine yağ ve küspe ihracat değeri (bin \$)

	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	TOPLAM
2017/2018													
Tohum	7.956	23.938	25.757	28.099	28.285	27.141	13.563	6.776	10.745	3.888	4.320	7.063	187.532
Ham Yağ	2.500	247	459	429	2.540	1.831	2.814	3.820	3.999	2.846	2.068	2.858	26.411
Rafine Yağ	29.910	31.986	28.268	30.113	27.486	27.163	34.239	41.351	41.453	25.211	33.860	32.688	383.726
Küspe	0	41	16	34	574	100	1.096	78	482	442	147	389	3.398
2018/2019													
Tohum	6.650	13.687	14.988	19.607	22.526	25.565	9.867	5.975	15.738	4.061	3.714	13.587	155.963
Ham Yağ	320	2.527	3.921	317	3.098	7.301	5.605	3.234	2.366	6.096	11.280	491	46.556
Rafine Yağ	35.767	41.494	38.058	31.552	28.283	29.295	30.730	34.906	43.076	21.479	39.006	35.702	409.348
Küspe	1.047	336	960	581	54	1.386	205	54	106	277	420	1.835	7.261
2019/2020													
Tohum	7.538	21.900	19.033	22.864	23.411	20.403	16.910	14.517	9.625	8.643	5.018	8.707	178.569
Ham Yağ	4.429	5.608	3.036	6.925	5.279	8.637	2.707	4.338	2.984	2.946	3.553	2.816	53.256
Rafine Yağ	42.077	49.566	39.968	35.011	41.301	46.682	53.179	59.400	56.375	68.853	63.249	51.294	606.955
Küspe	70	25	14	857	15	1.143	29	198	148	2.227	31	41	4.798
2020/2021													
Tohum	14.704	23.966	18.576	29.114	42.264	28.392	17.843	12.686	10.131	7.736	8.436	5.221	219.070
Ham Yağ	1.816	2.100	1.851	45.503	3.841	46.054	25.964	15.359	22.001	22.282	13	2.717	189.502
Rafine Yağ	56.331	42.731	47.682	51.162	35.171	36.967	66.834	63.201	51.789	81.274	45.288	60.109	638.540
Küspe	9	183	100	60	112	642	309	327	475	2.219	1.420	294	6.150
2021/2022													
Tohum	10.485	22.178	32.717	28.497	29.972	34.253	13.641	13.093	6.325	10.387	8.667	8.006	218.222
Ham Yağ	8.772	1.398	10.687	18.623	16.479	22.070	11.008	91.972	52.158	102.102	95.373	100.605	531.246
Rafine Yağ	64.521	67.879	74.424	84.121	76.998	108.028	33.160	36.242	104.909	147.907	116.438	120.097	1.034.723
Küspe	475	271	1.195	64	954	1.312	76	386	6.834	1.379	488	383	13.817
2022/2023													
Tohum	9.801	13.317	38.906	41.679	58.702	45.877	34.083	12.136	10.030	9.092	9.180	8.421	291.225
Ham Yağ	36.039	53.666	52.765	72.446	2.792	26.727	98.162	31.605	9.123	22.287	23.450	4.002	433.064
Rafine Yağ	113.242	111.246	98.954	107.593	104.495	68.406	114.168	102.189	90.006	52.469	75.682	84.128	1.122.579
Küspe	13.086	2.428	120	821	82	388	5.368	458	3.128	20	241	2.271	28.410
2023/2024													
Tohum	13.019	11.574	36.713	27.380	48.782	56.526	23.498	15.445	19.886	11.648	7.400	9.283	281.154
Ham Yağ	10.454	9.652	24.083	40.838	20.399	9.684	53.079	34.755	24.971	52.714	9.649	9.563	299.841
Rafine Yağ	99.581	85.097	81.722	92.912	71.970	90.414	91.409	80.837	97.036	74.756	92.332	82.570	1.040.635
Küspe	58	190	141	3.035	2.442	210	2.529	560	3.295	321	1.104	4.083	17.967
2024/2025													
Tohum	20.237	27.778	53.970	51.201	54.399	41.039	28.607	18.168	18.718	20.588	15.545	19.816	370.066
Ham Yağ	10.497	9.285	8.151	10.167	7.629	22.145	21.622	16.203	30.279	68.631	13.865	19.645	238.120
Rafine Yağ	79.223	80.874	83.727	91.106	103.877	98.070	106.890	105.634	119.404	100.148	99.848	94.022	1.162.824
Küspe	170	2.397	1.082	5.213	641	2.342	2.788	189	203	3.223	1.661	344	20.251

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 11. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçeği tohumu ithalat miktarı (ton)

Ülke Adı	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Romanya	143.906	82.356	232.310	58.019	308.755
Moldova	163.465	144.509	51.247	89.914	283.628
Bulgaristan	171.722	33.051	74.126	18.994	167.459
Çin	94.171	21.036	27.613	36.030	9.858
Sırbistan	12.886	6.699	1	1.233	8.825
Macaristan	0	76	0	94	4.442
Arjantin	39.295	2.610	4.164	2.648	1.677
Azerbaycan	0	0	0	47	1.135
Diğer	281.911	378.330	551.798	121.515	2.755
TOPLAM	907.357	668.666	941.258	328.494	788.533

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 12. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçeği tohumu ithalat değeri (bin \$)

Ülke Adı	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Romanya	93.637	60.234	136.742	28.870	202.240
Moldova	108.255	109.351	28.967	43.992	182.707
Bulgaristan	127.549	27.205	43.493	10.565	106.603
Çin	87.366	31.111	52.717	62.967	18.875
Sırbistan	5.921	4.678	22	787	4.805
Fransa	20.161	5.414	10.554	10.893	3.941
Macaristan	0	293	0	744	2.896
Şili	1.178	1.341	3.264	1.225	2.439
Diğer	182.352	317.656	334.618	65.249	9.432
TOPLAM	626.418	557.283	610.377	225.293	533.938

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 13. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek tohumu ihracat miktarı (ton)

Ülke Adı	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Irak	3.240	8.843	14.887	10.029	28.825
Suriye	6.211	13.775	11.486	14.174	23.684
Cezayir	6.948	12.863	1.463	4.535	19.386
Bulgaristan	2.984	5.224	2.120	4.563	13.503
Rusya Federasyonu	13.205	14.097	20.984	7.690	12.891
Ukrayna	5.419	5.548	3.638	4.217	12.142
Romanya	34.352	11.555	5.980	10.389	8.101
Almanya	7.091	5.572	5.057	3.497	5.214
Tunus	3.861	4.547	3.801	5.245	5.124
Polonya	2.386	3.564	3.176	3.852	4.992
Azerbaycan	2.570	2.805	2.179	2.062	4.286
İran	35	1.900	1.196	3.834	3.315
ABD	1.960	3.834	2.389	2.746	3.039
Fas	353	1.171	984	2.094	2.168
İspanya	516	528	246	1.023	2.082
Avusturya	2.823	2.151	4.738	1.802	2.081
Libya	1.591	1.590	1.664	1.144	1.987
Diğer	27.741	18.174	16.224	19.255	21.568
TOPLAM	123.285	117.742	102.208	102.151	174.390

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 14. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek tohumu ihracat değeri (bin \$)

Ülke Adı	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Ukrayna	23.373	20.610	23.309	28.546	70.895
Irak	2.855	8.653	21.185	13.793	38.204
Romanya	30.209	31.418	24.955	52.886	37.873
Cezayir	11.604	14.653	2.547	7.308	30.876
Bulgaristan	6.115	6.837	5.939	12.115	27.323
Rusya Federasyonu	43.149	40.130	90.259	34.712	21.057
Suriye	7.049	13.443	14.170	18.391	19.356
Macaristan	11.232	9.543	7.205	6.553	13.520
Avusturya	10.511	6.639	20.401	8.702	11.441
Fransa	4.675	6.639	6.167	16.322	10.807
Almanya	16.805	12.113	13.224	10.067	10.583
İspanya	971	1.484	734	5.250	8.156
Polonya	4.385	4.140	6.516	6.285	7.563
Kazakistan	1.525	2.116	11.823	11.694	7.414
Azerbaycan	4.308	4.090	3.674	3.577	6.622
Diğer	40.304	35.715	39.116	44.956	48.376
TOPLAM	219.070	218.222	291.225	281.154	370.066

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 15. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek ham yağ ithalat miktarı (ton)

Ülke Adı	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Rusya Federasyonu	643.011	961.081	510.772	646.106	736.999
Ukrayna	47.053	326.597	1.155.329	760.172	357.590
Bulgaristan	38.654	14.397	27.251	15.800	43.434
Sırbistan	11.766	1.248	1.118	36.386	25.416
Bosna-Hersek	14.642	0	4.003	8.396	19.847
Romanya	0	0	434	10.017	8.813
Hollanda	1	0	0	0	1
ABD	0	0	0	0	0
Diğer	3	1.659	4.274	63	0
TOPLAM	755.130	1.304.982	1.703.182	1.476.940	1.192.101

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 16. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek ham yağ ithalat değeri (bin \$)

Ülke Adı	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Rusya Federasyonu	775.154	1.460.111	571.695	578.734	850.868
Ukrayna	56.021	533.530	1.319.273	676.354	421.045
Bulgaristan	52.158	19.771	33.530	15.722	52.182
Sırbistan	13.027	1.572	1.593	36.043	34.338
Bosna-Hersek	13.966	0	5.797	8.903	28.470
Romanya	0	0	469	9.468	10.495
Hollanda	0	0	0	0	1
ABD	0	0	0	0	0
Diğer	2	2.720	5.637	62	0
TOPLAM	910.330	2.017.704	1.937.994	1.325.287	1.397.398

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 17. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek ham yağ ihracat miktarı (ton)

Ülke Adı	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Irak	62.540	199.878	165.674	117.167	93.079
İran	88.889	882	7.657	131.163	84.635
BAE	0	0	7.278	0	5.255
Ukrayna	0	0	0	0	5.025
Suriye	299	249	308	46	2.793
Mauritius	0	0	0	0	95
Kırgızistan	0	0	0	0	18
Diğer	771	110.596	176.037	74.820	5
TOPLAM	152.500	311.606	356.953	323.196	190.907

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 18. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek ham yağ ihracat değeri (bin \$)

Ülke Adı	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
İran	114.470	1.435	10.373	132.458	119.599
Irak	73.756	321.420	209.584	103.193	103.939
BAE	0	0	10.482	0	6.251
Ukrayna	0	0	0	0	4.780
Suriye	361	343	340	54	3.418
Mauritius	0	0	0	0	103
Kırgızistan	0	0	0	0	25
Diğer	915	208.048	202.285	64.136	6
TOPLAM	189.502	531.246	433.064	299.841	238.120

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 19. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek rafine yağı ithalat miktarı (ton)

Ülke Adı	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Bosna-Hersek	21.782	1.834	1.904	7.067	25.517
Sırbistan	0	0	2.118	5.268	17.603
Rusya Federasyonu	0	99	885	279	217
Hollanda	107	171	177	179	115
Fransa	40	76	57	75	88
Bulgaristan	0	0	111	22	66
Umman	0	0	1	1	52
Diğer	1.123	1.071	2.216	1.684	178
TOPLAM	23.052	3.252	7.469	14.575	43.835

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 20. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek rafine yağı ithalat değeri (bin \$)

Ülke Adı	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Bosna-Hersek	26.205	2.446	2.758	7.997	37.895
Sırbistan	0	0	2.059	5.853	23.391
Ukrayna	87	964	1.974	1.138	85
Hollanda	341	693	827	847	387
Avusturya	92	534	450	406	26
Lübnan	0	0	0	398	0
Rusya Federasyonu	0	204	994	299	298
Diğer	1.873	882	864	710	668
TOPLAM	28.599	5.724	9.926	17.648	62.750

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 21. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek rafine yağı ihracat miktarı (ton)

Ülke Adı	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Cibuti	133.427	129.291	152.776	207.895	192.955
Irak	40.008	38.198	56.851	107.181	109.653
Suriye	55.877	56.027	61.271	74.841	74.587
Sudan	3.093	522	6.322	32.363	61.645
Libya	20.971	38.404	64.043	58.881	48.866
Suudi Arabistan	320	769	18.141	34.564	36.122
Senegal	6.622	8.237	18.249	19.688	22.324
ABD	11.281	12.576	29.837	30.701	22.083
Lübnan	15.876	35.803	55.865	38.159	21.060
Gana	3.894	6.739	9.481	7.403	18.512
Yemen	52.766	51.430	41.203	35.730	17.882
BAE	9.647	14.503	25.822	23.121	17.800
Filistin Devleti	5.235	10.137	18.447	16.634	15.694
Ürdün	99	2.916	6.008	6.596	9.675
Tanzanya	3.587	3.581	13.325	4.269	8.468
KKTC	5.391	6.465	6.406	6.361	8.223
Küba	1	25	1.373	11.992	7.947
Moritanya	640	431	1.514	3.761	7.481
Somali	11.309	5.970	6.806	3.760	7.263
Tayland	6.676	4.416	5.782	6.265	6.036
Panama	289	72	496	2.435	5.344
Afganistan	5.591	31.473	11.876	3.725	5.104
Güney Kore	1.893	2.331	4.255	4.556	4.508
Kenya	163	905	1.071	732	4.306
Venezuela	1.270	4.794	3.089	3.884	4.275
Kanada	343	775	1.997	6.551	4.041
Birleşik Krallık	729	1.692	1.834	2.551	3.325
Mısır	93	862	1.919	5.125	3.284
Katar	3.792	7.614	12.871	9.919	3.255
Togo	883	1.372	3.717	2.149	2.999
Diğer	75.513	93.523	99.723	89.510	47.960
TOPLAM	477.279	571.851	742.369	861.302	802.678

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 22. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek rafine yağı ihracat değeri (bin \$)

Ülke Adı	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Cibuti	170.071	228.331	221.968	249.734	280.659
Irak	52.653	69.776	83.996	129.035	160.744
Suriye	73.791	94.054	90.066	92.456	106.265
Sudan	3.315	855	7.694	39.313	89.519
Libya	31.195	77.069	102.575	71.853	70.984
Suudi Arabistan	366	1.455	26.584	41.577	52.518
ABD	16.610	22.846	56.146	39.888	33.761
Senegal	8.604	13.938	28.777	23.528	32.981
Lübnan	22.059	66.659	83.271	45.353	30.309
Gana	4.999	12.930	15.149	8.884	26.725
BAE	12.203	28.032	38.803	27.634	25.657
Yemen	72.889	85.742	59.792	41.650	24.633
Filistin Devleti	6.652	19.627	27.673	19.982	22.477
Ürdün	129	5.428	9.070	6.919	13.213
Tanzanya	5.780	6.140	18.970	5.302	12.253
KKTC	7.758	12.563	9.893	7.770	12.111
Küba	1	41	1.796	14.833	11.943
Moritanya	909	675	2.332	4.450	10.596
Somali	14.889	10.856	10.439	4.470	10.088
Tayland	8.577	8.432	7.836	6.766	7.867
Panama	385	146	749	2.883	7.557
Güney Kore	3.391	5.755	7.207	6.272	6.863
Afganistan	7.953	55.921	17.553	4.533	6.771
Kanada	478	1.528	3.116	8.517	5.848
Venezuela	1.762	8.670	4.222	4.694	5.815
Kenya	229	1.821	1.672	876	5.715
Mısır	126	1.439	2.359	6.164	4.975
Birleşik Krallık	928	3.505	2.687	3.091	4.881
Katar	5.311	14.666	20.773	12.032	4.800
Diğer	104.527	175.822	159.413	110.177	74.297
TOPLAM	638.540	1.034.723	1.122.579	1.040.635	1.162.824

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 23. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek küspesi ithalat miktarı (ton)

	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Rusya Federasyonu	438.292	448.744	667.531	898.482	941.128
Ukrayna	258.509	299.114	187.461	372.604	80.735
Romanya	12.105	17.130	3.886	13.006	15.302
Bulgaristan	77.632	39.742	18.484	21.288	4.402
ABD	0	0	358	0	0
Diğer	26.103	15.013	880	6.411	0
TOPLAM	812.641	819.743	878.599	1.311.791	1.041.566

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 24. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçek küspesi ithalat değeri (bin \$)

	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Rusya Federasyonu	137.095	151.784	207.132	240.972	232.992
Ukrayna	79.852	96.289	58.255	104.891	21.684
Romanya	3.432	5.533	1.245	4.017	4.101
Bulgaristan	26.274	14.567	9.470	10.580	2.091
Hindistan	0	0	0	0	0
Diğer	8.177	5.044	525	1.608	0
TOPLAM	254.830	273.216	276.627	362.067	260.868

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 25. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçeği küspesi ihracat miktarı (ton)

Ülke Adı	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
ABD	5.225	9.527	16.815	19.720	23.680
Birleşik Krallık	3.655	15.057	19.048	15.692	16.912
Irak	78	2.433	642	1.816	4.325
Fransa	0	0	0	0	3.461
Ürdün	300	0	996	599	1.704
Suriye	1.276	1.234	1.504	1.638	1.258
Belçika	0	0	0	1.592	1.122
Diğer	7.769	7.513	38.748	3.659	609
TOPLAM	18.303	35.763	77.753	44.716	53.072

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 26. Ülkelere göre Türkiye'nin ayçiçeği küspesi ihracat değeri (bin \$)

Ülke Adı	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
ABD	1.998	4.055	7.284	7.791	8.408
Birleşik Krallık	1.558	6.071	7.466	6.633	7.936
Irak	22	848	241	688	1.292
Fransa	0	0	0	0	896
Ürdün	127	0	443	258	749
Belçika	0	0	0	845	447
Suriye	183	423	570	507	359
Diğer	2.262	2.421	12.406	1.245	163
TOPLAM	6.150	13.817	28.410	17.967	20.251

Kaynak: TÜİK verilerinden yararlanılarak TEPGE tarafından hesaplanmıştır (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 27. Türkiye’de yıllar itibarıyla ayçiçeği üretim, ekim alanı ve verimi

Yıllar	Üretim (ton)	Ekilen alan (Ha)	Verim (ton/ha)
2006	1.118.000	585.400	1,91
2007	854.407	554.678	1,54
2008	992.000	580.000	1,71
2009	1.057.125	584.000	1,81
2010	1.320.000	641.400	2,06
2011	1.335.000	655.700	2,04
2012	1.370.000	604.616	2,27
2013	1.523.000	609.784	2,50
2014	1.637.900	657.458	2,49
2015	1.680.700	685.317	2,45
2016	1.670.716	720.108	2,32
2017	1.964.385	779.622	2,52
2018	1.949.229	734.465	2,65
2019	2.100.000	752.631	2,79
2020	2.067.004	728.852	2,84
2021	2.415.000	901.153	2,68
2022	2.550.000	980.974	2,60
2023	2.198.000	952.605	2,31
2024	2.195.000	973.722	2,25

Kaynak: TÜİK (Erişim tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 28. Türkiye’de yağlık ayçiçeği üretici fiyatları (TL/kg)

	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Ort.
2011/2012	1,21	1,20	1,18	1,21	1,21	1,22	1,24	1,26	1,33	1,35	1,34	1,37	1,26
2012/2013	1,51	1,51	1,49	1,48	1,47	1,51	1,48	1,49	1,46	1,45	1,46	1,41	1,48
2013/2014	1,38	1,38	1,40	1,43	1,94	1,96	2,00	1,92	1,93	1,93	1,88	1,82	1,75
2014/2015	1,72	1,74	1,71	1,76	1,75	1,73	1,78	1,75	1,78	1,81	1,80	1,81	1,76
2015/2016	1,90	1,98	1,98	1,97	2,12	2,11	2,07	1,99	2,09	2,08	2,10	2,02	2,03
2016/2017	2,30	2,35	2,37	2,36	2,40	2,39	2,41	2,41	2,39	2,45	2,45	2,45	2,39
2017/2018	2,56	2,54	2,57	2,62	2,61	2,63	2,69	2,59	2,57	2,67	2,70	2,87	2,64
2018/2019	3,00	2,92	2,80	2,84	2,87	2,88	2,85	2,84	2,82	2,86	2,89	3,13	2,89
2019/2020	3,62	3,87	3,96	3,86	4,07	4,13	3,96	4,18	4,25	4,28	4,32	5,02	4,13
2020/2021	5,30	5,63	5,72	5,88	5,89	6,08	6,21	6,24	6,32	6,09	6,15	6,38	5,99
2021/2022	6,69	6,88	7,05	7,44	7,98	8,57	10,17	11,65	11,89	12,25	12,84	13,29	9,73
2022/2023	14,35	15,25	15,67	15,91	15,86	15,90	16,35	16,60	17,36	17,40	18,64	20,91	16,68
2023/2024	22,71	22,44	21,28	21,02	16,66	16,98	17,52	18,38	18,56	18,29	18,77	20,28	19,41
2024/2025	21,50	21,84	22,81	22,88	23,08	23,31	23,59	24,44	24,75	24,94	26,38	29,09	24,05

Kaynak: TÜİK (Erişim Tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 29. Türkiye'de ayçiçek yağı tüketici fiyatları (TL/kg)

Yıl	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ort.
2007	3,21	3,29	3,27	3,26	3,24	3,23	3,25	3,30	3,58	3,88	4,09	4,13	3,48
2008	4,23	4,75	4,94	5,39	6,07	6,11	6,19	6,01	5,47	5,27	5,11	5,13	5,39
2009	5,07	4,80	4,77	4,83	4,81	4,78	4,71	4,59	4,55	4,51	4,44	4,45	4,69
2010	4,43	4,39	4,40	4,38	4,36	4,06	4,03	4,00	4,04	4,08	4,26	4,46	4,24
2011	4,64	4,89	5,00	5,00	4,96	5,05	5,22	5,41	5,41	5,44	5,49	5,53	5,17
2012	5,59	5,67	5,73	5,77	5,96	6,12	6,12	6,04	6,06	6,14	6,28	6,33	5,98
2013	6,36	6,25	6,19	6,24	6,21	6,19	6,16	6,09	6,02	5,96	5,95	5,98	6,13
2014	6,06	6,15	6,18	6,19	6,18	6,18	6,14	6,13	6,11	6,15	6,15	6,17	6,15
2015	6,36	6,47	6,45	6,58	6,61	6,76	6,92	7,02	7,04	7,15	7,31	7,45	6,84
2016	7,50	7,53	7,52	7,50	7,51	7,59	7,66	7,65	7,67	7,73	7,75	7,88	7,62
2017	8,03	8,13	8,20	8,28	8,28	8,27	8,23	8,25	8,29	8,31	8,39	8,51	8,26
2018	8,33	8,30	8,29	8,28	8,30	8,68	8,81	9,09	9,97	10,41	10,31	10,12	9,08
2019	9,57	9,54	9,49	9,69	10,12	10,30	10,36	10,41	10,51	10,56	10,56	10,58	10,14
2020	10,75	10,93	10,96	11,61	12,05	12,04	12,01	11,98	12,72	14,17	15,09	16,06	12,53
2021	16,51	16,97	17,49	17,93	18,04	18,92	19,27	19,28	19,34	19,89	22,53	28,23	19,53
2022	25,64	26,20	29,70	34,69	-	-	-	-	-	-	-	-	29,06

Kaynak: TÜİK (Erişim Tarihi: 15.10.2025)

Not: 2022 Mayıs ayından beri tüketici fiyatları açıklanmamaktadır.

Ek Tablo 30. Türkiye’de illere göre yağlık ayçiçeği ekim alanı (da), üretim (ton) ve verimi (kg/da)

İller	2020			2021			2022			2023			2024		
	Ekim alanı	Üretim	Verim	Ekim alanı	Üretim	Verim	Ekim alanı	Üretim	Verim	Ekim alanı	Üretim	Verim	Ekim alanı	Üretim	Verim
Tekirdağ	1.424.669	353.982	248	1.663.007	399.531	240	1.709.256	335.561	196	1.746.150	201.200	115	1.688.960	289.720	172
Adana	603.723	195.429	324	652.083	201.366	309	738.127	222.682	302	746.169	241.016	323	738.692	203.446	275
Konya	668.054	278.546	417	852.400	324.790	381	674.778	254.571	378	455.014	165.285	363	534.303	191.936	359
Kırklareli	778.064	226.320	291	911.619	226.163	248	969.540	227.791	235	977.300	190.308	195	970.409	184.459	194
Edirne	909.155	240.434	264	1.073.508	285.286	266	1.260.318	325.812	259	1.294.200	257.651	199	1.266.060	173.878	137
Çorum	347.144	87.522	252	448.130	94.293	210	548.345	159.004	290	487.893	134.222	275	469.591	97.088	207
Eskişehir	133.731	47.644	366	195.025	68.427	353	165.087	52.543	318	91.933	31.903	347	197.082	72.261	367
Tokat	150.046	48.047	320	208.643	58.069	278	239.478	68.980	288	221.868	66.344	299	240.399	69.626	290
Çanakkale	179.492	53.306	297	218.754	62.319	285	272.800	81.549	299	263.847	53.271	202	280.008	63.557	227
Balıkesir	151.554	37.740	249	208.669	50.216	241	244.886	57.247	234	259.137	52.071	201	256.453	50.396	197
Bursa	88.601	25.588	289	110.205	30.791	279	141.066	38.915	276	138.008	42.431	307	156.331	47.220	302
Amasya	147.518	47.087	320	210.745	47.754	227	247.178	81.121	328	222.899	62.647	281	224.039	45.946	209
İstanbul	161.784	43.274	267	181.676	49.017	270	204.115	51.570	253	212.697	47.046	221	220.550	44.637	202
Samsun	163.023	44.479	273	196.969	51.617	262	213.730	55.695	261	204.097	61.743	303	190.763	42.315	222
Osmaniye	44.210	15.123	342	95.729	34.790	363	81.889	28.740	351	87.910	28.488	324	89.038	33.087	372
Afyonkarahisar	54.116	13.432	248	68.770	15.658	231	102.653	22.178	216	105.930	30.564	289	99.795	28.873	289
Şanlıurfa	55.693	14.366	258	68.660	16.459	240	74.485	17.470	235	72.699	19.137	263	95.075	25.294	266
Karaman	70.374	24.858	353	81.658	27.855	341	86.654	28.820	333	93.387	34.449	369	73.765	24.669	334
Bilecik	19.200	4.295	224	50.968	9.348	183	84.545	15.324	199	89.478	18.227	204	111.098	22.274	200
Aksaray	47.872	20.562	430	78.951	32.430	411	67.305	27.607	410	75.015	32.849	438	45.820	18.762	409
Sivas	2.394	467	195	14.000	2.796	200	83.337	20.272	243	81.516	22.452	275	63.893	18.715	293
Kırşehir	46.155	10.654	231	77.939	16.203	208	157.535	33.098	210	144.768	33.562	232	92.340	11.702	127
Ankara	53.585	13.509	252	67.495	13.383	198	95.570	21.093	221	79.319	20.028	252	36.209	9.796	271
Aydın	7.313	2.387	326	88.272	28.788	326	39.053	12.828	328	26.259	9.023	344	24.504	8.381	342
İzmir	24.341	6.502	267	61.873	16.344	264	56.759	14.721	259	37.183	9.522	256	31.738	7.971	251
Sakarya	22.871	6.271	274	30.403	8.936	294	37.564	9.743	259	38.897	10.544	271	39.340	7.852	200
Kahramanmaraş	12.954	3.128	241	13.710	3.261	238	14.460	3.675	254	60.632	16.830	278	29.304	7.091	242
Bolu	13.065	3.832	293	21.050	6.148	292	27.271	6.785	285	28.209	6.220	220	30.116	6.688	222
Yozgat	12.759	2.281	179	28.700	4.420	154	92.634	13.535	146	72.068	10.798	150	40.447	5.614	139
Kocaeli	8.354	2.342	280	9.164	2.619	286	15.700	3.908	249	14.650	4.045	276	22.050	4.885	222
Mersin	21.936	6.444	294	22.668	6.226	275	25.658	6.248	244	24.178	5.314	220	26.888	4.745	176
Kütahya	9.545	2.129	223	15.780	3.479	220	30.235	7.385	244	23.315	5.777	248	21.380	4.636	217
Muş	7.777	1.712	220	6.850	753	110	35.173	7.669	218	21.729	3.712	171	16.654	3.826	230

Ek Tablo 30. Türkiye’de illere göre yağlık ayçiçeği ekim alanı (da), üretim (ton) ve verimi (kg/da) (Devam)

İller	2020			2021			2022			2023			2024		
	Ekim alanı	Üretim	Verim	Ekim alanı	Üretim	Verim	Ekim alanı	Üretim	Verim	Ekim alanı	Üretim	Verim	Ekim alanı	Üretim	Verim
Uşak	3.914	554	142	5.670	608	107	20.200	2.584	128	28.370	3.555	125	28.632	2.669	93
Ağrı	19.478	4.150	213	20.040	3.106	155	31.205	6.889	221	18.726	4.945	264	9.215	2.409	261
Kırıkkale	7.392	2.428	328	6.712	1.760	262	16.810	4.077	243	21.915	5.883	268	9.065	2.387	263
Mardin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5.900	1.565	265
Denizli	1.689	525	311	5.725	1.128	197	26.453	6.599	249	13.164	1.834	139	14.493	1.559	108
Gaziantep	6.843	2.314	338	6.320	2.134	338	4.653	1.592	342	4.803	1.713	357	4.050	1.385	342
Hatay	2.920	640	219	1.890	564	298	2.720	807	297	2.956	837	283	4.505	1.322	293
Muğla	3.234	1.303	403	3.414	1.365	400	3.154	1.219	386	3.252	1.353	416	3.247	1.298	400
Manisa	711	140	197	700	134	191	5.235	1.139	218	2.545	610	240	5.317	1.115	210
Erzincan	117	24	205	755	181	240	6.000	1.394	232	5.549	1.408	254	4.309	1.077	250
Yalova	1.906	409	215	3.302	722	219	3.740	794	212	4.423	993	225	6.755	1.048	155
Nevşehir	2.694	498	185	3.530	670	190	11.750	1.735	148	11.510	2.100	182	4.815	950	197
Erzurum	450	145	322	1.200	280	280	6.405	1.899	296	3.940	1.407	357	2.240	861	384
Adıyaman	1.638	233	142	1.692	191	113	3.087	403	131	5.147	660	128	4.921	688	140
Çankırı	1.488	222	149	4.092	649	159	5.132	650	127	6.765	1.160	171	4.699	688	146
Isparta	26	4	154	25	4	160	1.695	238	140	2.937	413	141	4.590	556	121
Diyarbakır	5.683	1.154	203	7.122	795	112	2.560	283	111	2.750	342	124	2.938	465	159
Kars	0	0	0	0	0	0	1.826	275	151	608	189	313	1.336	423	317
Kayseri	0	0	0	0	0	0	3.800	954	251	2.328	525	226	1.443	402	279
Bartın	2.023	227	112	2.015	218	108	2.260	264	121	2.060	269	131	1.550	202	130
Kastamonu	0	0	0	0	0	0	1.500	406	271	697	207	297	538	182	338
Zonguldak	281	56	199	447	103	230	990	187	225	1.072	235	253	572	146	255
Burdur	644	157	247	622	138	223	2.088	452	216	703	116	258	465	108	234
Malatya	0	0	0	0	0	0	0	0	0	325	98	302	300	105	350
Karabük	0	0	0	300	24	80	2.000	290	145	300	47	157	200	30	150
Antalya	4.083	1.039	254	3.000	594	198	2.500	665	266	1.400	401	286	50	14	280
Gümüşhane	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80	21	263	0	0	0
Bitlis	410	86	210	470	97	206	40	7	175	0	0	0	0	0	0
Iğdır	0	0	0	0	0	0	190	58	305	0	0	0	0	0	0
Genel Toplam	6.508.696	1.900.000	-	8.113.116	2.215.000	-	9.005.177	2.350.000	-	8.646.679	1.960.000	-	8.549.239	1.855.000	-

Kaynak: TÜİK (Erişim Tarihi: 15.10.2025)

Ek Tablo 31. Dış ticarete konu olan ayçiçeği ve ürünlerinin GTİP kodları

Ayçiçeği Tohumu	
120600910011	Ayçiçeği tohumu (kabuksuz veya kabuğu gri beyaz çizgili olanlar); çerezlik olanlar
120600990011	Diğer ayçiçeği tohumları; çerezlik olanlar
120600100000	Ayçiçeği tohumu; tohumluk
120600910019	Ayçiçeği tohumu; diğerleri (gri; beyaz çizgili; kabuklu)
120600990019	Ayçiçeği tohumu; diğerleri (diğer şekillerde)
120890000011	Ayçiçeği unu ve kaba unu
Ayçiçek Ham Yağ	
151211100000	Ayçiçeği tohumu veya aspir yağları, fraksiyonları (ham); teknik/sınai amaçlarla kullanılanlar
151211910000	Ayçiçeği tohumu yağı, fraksiyonları (ham); diğer amaçlarla kullanılanlar
Ayçiçek Rafine Yağ	
151219100000	Ayçiçeği tohumu yağı, fraksiyonları (ham olmayan); teknik/sınai amaçlarla kullanılanlar
151219900011	Ayçiçeği tohumu yağı, fraksiyonları; (ham olmayan); diğer amaçlarla kullanılanlar
151620910016	Ayçiçeği tohumu yağı (ambalajlı, ≤ 1 kg)
151620950014	Ayçiçeği tohumu yağı (teknik ve sınai amaçla kullanılan, ambalajlı>1 kg)
151620960014	Ayçiçeği tohumu yağı (diğer amaçlı, serbest yağ asitleri<%50, ambalajlı>1 kg)
Ayçiçek Küspesi	
230630000000	Ayçiçeği tohumu yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar

KAYNAKLAR

TOB, 2025. <http://www.tarimorman.gov.tr> (Erişim tarihi: 15.10.2025)

TÜİK, 2025. www.tuik.gov.tr (Erişim tarihi: 25/09/2025-15.10.2025)

USDA, 2025. www.fas.usda.gov/psdonline/ (Erişim Tarihi: 17.09.2025)

FAO, 2025. <https://fpma.fao.org/gIEWS/fpmat4> (Erişim Tarihi: 10.09.2025)

ETB, 2025. <http://www.etb.org.tr/> (Erişim Tarihi: 25/09/2025)